

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra cestovního ruchu

Bakalářská práce

**Městská památková rezervace Jindřichův Hradec a její regenerace –
postoje návštěvníků a turistů**

Vedoucí práce:

Doc. RNDr. Jiří Vaníček, CSc.

Autor práce:

Petra Jedličková

Jihlava, 2009

Poděkování

Na tomto místě bych nejprve ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce panu Doc. RNDr. Jiřímu Vaníčkovi, CSc. za jeho cenné a užitečné rady, které mi velice pomohly při zpracování této práce.

Další poděkování patří mému příteli, který mi velmi přispěl svou pomocí při zpracování zdrojů a dat, a to i přes jeho značnou časovou zaneprázdněnost.

Zároveň bych chtěla poděkovat své rodině za podporu, které se mi dostávalo po celou dobu psaní této práce, a všem ostatním lidem, kteří se určitým způsobem podíleli na vzniku této bakalářské práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou bakalářskou práci na téma „Městská památková rezervace Jindřichův Hradec – postoje návštěvníků a turistů“ vypracovala samostatně na základě vlastních výzkumů a poznatků a s pomocí pramenů uvedených v přehledu literatury.

Abstrakt

Petra Jedličková: Městská památková rezervace Jindřichův Hradec a její regenerace – postoje návštěvníků a turistů. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická v Jihlavě, katedra cestovního ruchu. Vedoucí práce: Doc. RNDr. Jiří Vaníček, CSc. Stupeň odborné kvalifikace bakalář. Jihlava 2009. Počet stran 70.

Jak bych představila město, o kterém pojednává tato bakalářská práce? Jindřichův Hradec, jedno z nejkrásnějších českých měst, město pětilisté růže, vyniká svými význačnými památkami, množstvím hudebních festivalů, je to město obklopené čistou jihočeskou přírodou, lesy, rybníky.

Dle mého názoru výstižnou charakteristiku pronesl jeden z prvních průvodců, pan František Leg: *„Jindřichův Hradec, bývalé hrdé sídlo „zlaté růže“, náleží k nejmalebnějším a nejpamátnějším městům českým. Kdyby tě „jezerní panna“ tato, v pohádce zakletá, k sobě nevábila ani vnadami svými, rozkošnou svou polohou, malebným a lesnatým okolím, proslulou čistotou a obyvatelstvem přívětivým, tož velice slavná minulost Jindřichova Hradce, to veliké množství zde zachovaných starých památek, ty četné pověsti a báje, jimiž minulost jeho obetkána jest, staví toto starožitné a věkopamátné město jihočeské mezi nejpřednější a nejzajímavější česká města vůbec. Žádný turista, český pak zvláště, neměl by toto v dějinách českých a rakouských tak proslavené město míjeti.“*

Klíčová slova: Městská památková rezervace. Město Jindřichův Hradec. Historické památky. Památková péče. Návštěvnost. Statistika.

Abstract

Petra Jedličková: Urban conservation reserve Jindřichův Hradec and its regeneration – attitudes of visitors and tourists. Bachelor's work. College of Polytechnics Jihlava. Department of tourism. Head of work: Doc. RNDr. Jiří Vaníček, CSc. Stage of professional qualification bachelor. Jihlava 2009. Number of pages 70.

In my bachelor's work I am going to describe one of the most beautiful towns in the Czech Republic. The town of Jindřichuv Hradec also known as the town of the five - leaved rose as it's symbol. This picturesque town surrounded by clean southbohemian nature, forests and lakes has a lot to offer to everyone who comes to visit.

With its original historical castle, distinguished historical monuments, cafes and musical festivals under the night sky, Jindřichuv Hradec surely is one of the most unforgettable towns you may ever visit. In my opinion the most truthful characterization was given by Mr. Frantisek Leg, the first tourguide visiting Jindřichuv Hradec, who describes Jindřichuv Hradec ,former town of „golden rose“ as the most memorable and antique town because of its famous past. No tourist, especially a czech one should miss to visit this renowned town. The town of Jindřichuv Hradec.

Key words: Urban conservation reserve. Town Jindřichův Hradec. Historical monuments. Monument preservation. Visit rate. Statistics.

Předmluva

Městskou památkovou rezervaci Jindřichův Hradec a její regeneraci – postoje návštěvníků a turistů jsem si vybrala jako téma své bakalářské práce. Mou snahou bylo zpracovat bakalářskou práci tak, aby zmapovala dějiny vývoje i současnost města včetně významných architektonických památek nacházejících se na území města. Dále je popsána infrastruktura cestovního ruchu v Jindřichově Hradci a jsou zde obsaženy nejdůležitější informace o státní památkové péči v České republice. Do práce je také začleněn přehled statistických dat návštěvnosti jednotlivých městských atraktivit i celkové statistické údaje o Jihočeském kraji. Hlavní část mé práce tvoří průzkum formou osobního dotazování, následně uspořádaný do přehledných grafů a tabulek. Výsledky mých poznatků a zjištění jsou shrnuty ve SWOT analýze.

Co mě vedlo k volbě tohoto tématu? Zaujalo mě a podstatnou roli sehrála skutečnost, že mezi mé největší záliby patří cestování a s ním spojené porovnávání doby minulé a současné. Jindřichův Hradec jsem již v uplynulých letech několikrát navštívila, především kvůli tomu, že je vzdálený od mého rodného města Pelhřimova pouhých 40 km. Proto pro mě nebyl úplně cizím a neznámým městem, ale díky zpracování bakalářské práce jsem hlouběji poodhalila jeho historii a zajímavosti a pronikla do tajů této turisticky vyhledávané lokality.

Seznam používaných zkratek

BP – bakalářská práce
CR – cestovní ruch
JH – Jindřichův Hradec
SHZ JH – Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec
MJ – Muzeum Jindřichohradecka
NMF – Národní muzeum fotografie
ČR – Česká republika
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
EU – Evropská unie
SROP – Společný regionální operační program
ROP – Regionální operační program
ČB – České Budějovice
JCCR – Jihočeská centrála cestovního ruchu
SMOJK – Svaz měst a obcí Jihočeského kraje
MÚ – Městský úřad
JHMD – Jindřichohradecké místní dráhy
MPR – Městská památková rezervace
MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky
NPÚ – Národní památkový ústav
TIC JH – Turistické informační centrum JH
CHKO – Chráněná krajinná oblast
ČSÚ – Český statistický úřad

Obsah

1	Úvod	1
1.1	Cíle	2
1.2	Metodika.....	2
2	Teoretická část.....	3
2.1	Problematika státní památkové péče	3
2.1.1	Evidence kulturních památek	3
2.1.2	Program regenerace městských památkových rezervací	3
2.2	Jihočeský kraj	4
2.3	Charakteristika města	5
2.3.1	Historie města JH	5
2.3.2	Současnost města.....	7
2.3.3	Podpora rozvoje cestovního ruchu	8
2.3.3.1	Státní program podpory cestovního ruchu.....	8
2.3.3.2	Grantová a dotační politika Jihočeského kraje	8
2.3.3.3	Strukturální fondy EU	9
2.3.3.4	Jihočeská centrála cestovního ruchu	9
2.3.3.5	Svaz měst a obcí Jihočeského kraje.....	10
2.3.3.6	Regionální rozvojová agentura.....	10
2.3.3.7	Městský úřad Jindřichův Hradec	10
2.3.4	Česká inspirace	10
2.3.5	Greenways	11
2.3.5.1	Greenways Praha - Vídeň.....	11
2.3.6	Naučná stezka Jindřišským údolím	12
2.3.7	Jindřichohradecké místní dráhy, a.s.	12
2.3.8	Česká Kanada	13
2.4	Městská památková rezervace Jindřichův Hradec.....	14
2.4.1	Nejvýznamnější historické atraktivity Jindřichova Hradce.....	14
2.4.1.1	Státní hrad a zámek.....	14
2.4.1.1.1	Historie.....	15
2.4.1.1.2	Filmy	16
2.4.1.1.3	Kulturní akce konané v prostorách SHZ JH	17
2.4.1.2	Muzeum Jindřichohradecka.....	17

2.4.1.2.1	Jezuitský seminář s kaplí sv. Víta	17
2.4.1.2.1.1	Krýzovy jesličky	19
2.4.1.2.1.1.1	Vznik jesliček	19
2.4.1.2.1.1.2	Struktura jesliček	19
2.4.1.2.2	Knihovna a badatelna MJ	19
2.4.1.2.3	Sbírkový fond	20
2.4.1.2.4	Další objekty ve spojitosti s Muzeem Jindřichohradecka	20
2.4.1.3	Národní muzeum fotografie	21
2.4.1.3.1	Cíle a poslání	22
2.4.1.3.2	Zlatý fond NMF	22
2.4.1.4	Landfrasova tiskárna a vila se zahradou	22
2.4.1.5	Radnice	23
2.4.1.6	Kostel sv. Jana Křtitele s klášterem minoritů	23
2.4.1.7	Proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie	23
2.4.1.8	Kostel sv. Kateřiny s františkánským klášterem a klášteríček	24
2.4.1.9	Jezuitská kolej s kaplí sv. Maří Magdaleny	24
2.4.1.10	Náměstí Míru a sousoší Nanebevzetí Panny Marie	25
2.4.1.11	Langrův dům	26
2.4.1.12	Ateliéry tapisérií	26
2.4.1.13	Rybník Vajgar	27
3	Experimentální část	28
3.1	Infrastruktura cestovního ruchu	28
3.1.1	Ubytovací služby	28
3.1.1.1	Hotely	28
3.1.1.2	Penzióny	30
3.1.1.3	Cech ubytovatelů	31
3.1.2	Stravovací služby	31
3.1.3	Dopravní služby	32
3.1.3.1	Silniční doprava	32
3.1.3.2	Železniční doprava	32
3.1.3.3	Letecká doprava	33
3.1.3.4	Pěší a cyklistická doprava	33
3.1.4	Společensko – kulturní služby	33

3.1.5	Sportovně – rekreační služby	34
3.1.6	Informační středisko	35
3.1.7	Webové stránky města.....	36
3.2	Statistické údaje o Jihočeském kraji.....	37
3.2.1	Statistická data návštěvnosti jednotlivých městských atraktivit v JH.....	39
3.3	Marketingový výzkum.....	41
3.3.1	Řízený rozhovor	42
3.3.2	Realizace dotazování	42
3.3.3	Interpretace údajů	43
3.3.4	Souhrnná zpráva a závěry.....	43
3.4	Výsledky marketingového výzkumu	44
3.4.1	Profil návštěvníka Jindřichova Hradce.....	59
3.4.2	SWOT analýza.....	60
	Silné stránky	60
	Slabé stránky.....	60
3.4.3	Návrhy opatření ke zlepšení nabídky	64
4	Souhrn a závěry	66
5	Seznam použité literatury	68

1 Úvod

Cestovní ruch umožňuje trávit volný čas mimo trvalé bydliště a zároveň přispívá k rozšíření našich obzorů, ať už kulturních, historických, sportovních či ostatních.

Historie CR je spjata s dějinami cestování. Za nejstarší cestovatele jsou považováni Řekové, Egypťané a Římané. Rozvoj cestování souvisí s počátkem obchodních, objevitelských a kolonizačních cest do zámoří. Jedním z prvních známých cestovatelů byl Marco Polo (1254–1324). Počátky moderního CR jsou datovány do 17. a 18. století a jsou spojeny s průmyslovou revolucí. V tomto období také šlechtici a obchodníci začali užívat práva volně cestovat po cizích územích. Za původce organizovaného CR je považován Angličan Thomas Cook, jenž v roce 1841 založil první cestovní kancelář a pořádal první organizované výlety. Hlavní rozvoj nastává po 2. světové válce, kdy vzrostl význam CR v životě obyvatel i ve světové ekonomice. CR se stal masovým jevem.¹

CR jako jedno z nejdůležitějších a nejrychleji se rozvíjejících odvětví národního i světového trhu představuje mnohostranné odvětví, které zahrnuje dopravu, ubytovací a stravovací služby, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, informační systémy a další služby s CR spojené.²

Rozvoj CR a jeho řízení znamená nejen hospodářský přínos a podporu zejména dopravy, obchodu, stavebnictví, bankovníctví, telekomunikací, kultury a sportu, ale také pozitivně působí na zachování původních tradic a kultur, na ochranu životního prostředí a je důležitým faktorem mírového soužití (prolínání kultur a tradic).

Tento populární společensko – ekonomický fenomén představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplnění vlastních snů z příjemné dovolené. Je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel zejména ekonomicky vyspělých zemí a jsou na něj kladeny stále vyšší požadavky v návaznosti na rostoucí životní úroveň obyvatelstva.³

Světová organizace CR (WTO), která je vedoucí mezinárodní organizací CR, definuje tento pojem jako „aktivity osob, které cestují a pobývají v místech mimo jejich obvyklé prostředí po dobu nepřesahující jeden rok za účelem vyplnění svého volného času, za obchodem nebo za jinými účely.“

¹ <http://www.ptejteseknihovny.cz/uloziste/aba001/cestovni-ruch-1>

² <http://www.cestovni-ruch.cz/skolstvi/globalizace.php>

³ HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. 1. vydání: Praha: Fortuna, 2006, ISBN: 80-7168-948-3, str. 9

1.1 Cíle

Jedním z cílů této práce je celkově charakterizovat město JH z hlediska CR. Dále bude třeba pomocí předem vytvořeného dotazníku poodhalit postoje a názory účastníků CR na dané město a z těchto podkladů následně sestavit profil návštěvníka a turistů JH. Na základě získaných údajů bude snaha o porovnání a zhodnocení statistických ukazatelů návštěvnosti určitých atraktivit vyskytujících se na území JH a současně bude usilováno o získání dostupných statistických dat CR pro Jihočeský kraj. Také bude stanovena přitažlivost města jako turistické destinace a zároveň odhadnuty ekonomické přínosy CR.

1.2 Metodika

Předkládaná práce sestává ze čtyř hlavních částí, které jsou dále rozvrženy do jednotlivých kapitol.

Počáteční oddíl nazvaný „úvod“ se zabývá pojmem CR a jeho postupným rozvojem.

Následuje „teoretická část“, která se zaměřuje na problematiku státní památkové péče, dále seznamuje čtenáře s charakteristikou Jihočeského kraje, poté následuje historický vývoj města a nechybí ani zmapování současné situace JH. Zmíněná část práce je doplněna o popisy předních městských historických zajímavostí s důrazem na SHZ JH, MJ a NMF. Při zpracování teoretické části bylo zapotřebí sáhnout po odborné literatuře nebo čerpat z internetových zdrojů.

Navazující třetí část tvořící podstatu celé BP je pojmenována „experimentální část“. Pojednává o přípravě a celkovém průběhu terénního šetření, které bylo uskutečněno formou dotazníkového zjišťování a rozšířeno o řízený rozhovor s kompetentními osobami. Poznatky vyplývající z provedeného marketingového průzkumu jsou vyjádřeny pomocí odpovídajícího počtu grafů zahrnujících procentuální podobu jednotlivých výběrů odpovědí. Ze všech vyvozených skutečností je posléze vyhodnocen profil průměrného turistů města JH. Do této části je též zařazen sběr sekundárních dat, čili rozbor materiálně – technické základny (ubytovací, stravovací, dopravní, společensko – kulturní, sportovní – rekreační a informační služby) CR ve městě, analyzuje dostupné statistické údaje o Jihočeském kraji a jsou zde uvedeny statistické ukazatele návštěvnosti hlavních jindřichohradeckých atraktivit zpracovaných do přehledných tabulek. Praktická část také zachycuje rozbor SWOT analýzy a tečku za touto částí dělají návrhy některých opatření, které by mohly podpořit nárůst počtu turistů zavítavších do probírané destinace.

V závěrečné části jsou shrnuty celkové výsledky a poznatky BP.

2 Teoretická část

2.1 Problematika státní památkové péče⁴

Tato kapitola se zaměřuje na zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a s ním související záležitosti.

Co je účelem zmíněného zákona? Aby stát chránil kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin a nenahraditelné bohatství státu. Prostřednictvím zákona by měly být vytvořeny všestranné podmínky pro péči o kulturní památky, o jejich zachování, zpřístupňování a vhodné využívání, aby se podílely na rozvoji kultury, umění, vědy a vzdělávání, formování tradic a vlastnictví a tím přispívaly k dalšímu rozvoji společnosti.

Péče státu o kulturní památky zahrnuje činnosti, opatření a rozhodnutí, jimiž orgány a odborná organizace státní památkové péče zajišťují zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

2.1.1 Evidence kulturních památek*

Všechny kulturní památky se evidují v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Ústřední seznam vede NPÚ v Praze. Jaké funkce plní seznam? – evidenční a informační.

Krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností mají na starosti seznamy kulturních památek svých územních obvodů. Zápisy do těchto seznamů doplňují podle výpisů z Ústředního seznamu.

2.1.2 Program regenerace městských památkových rezervací

Program vlády ČR byl koncipován tak, aby přispíval k záchraně a rozvoji nejcennějších částí českých historických měst vytvořením odpovídajících organizačních, informačních i ekonomických podmínek vedoucích k jejich komplexní regeneraci.

Smyslem této cílevědomé regenerace je nejen obnova kulturních hodnot a ozdravění životního prostředí měst, ale také vznik a podpora atraktivních ohnisek rozvoje podnikatelských aktivit. Možnost čerpat z programu finanční prostředky lze pouze tehdy,

⁴ <http://www.npu.cz/pp/dokum/legisl/pamzak/>, pokud není uvedeno jinak, bylo čerpáno z uvedeného zdroje při tvorbě této kapitoly

* Za kulturní památky se označují nemovitě (hrady a jejich zříceniny, zámky, tvrze, kostely, atd.) a movité věci, (díla starého malířství, sochařství a uměleckých řemesel, historické knihovny, atd.) popř. jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje nebo které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí společně s vlastníkem na obnově kulturní památky.⁵

Město JH se zapojilo do Programu regenerace MPR* a městských památkových zón♦ již v roce 1993. Spolupráce s NPÚ v ČB je hodnocena jako velmi dobrá, přičemž jeho důsledným plněním již město dosáhlo řady nadprůměrných výsledků.

Které památky byly v JH v rámci Programu regenerace v minulých letech v prostoru MPR opraveny? Je jich mnoho, proto je zmíněno pár nejznámějších: bývalá jezuitská kolej s kaplí sv. Máří Magdalény a vznik NMF, rajský dvůr patřící ke kostelu sv. Jana Křtitele, oprava podstavce a sloupu sousoší Nanebevzetí Panny Marie na náměstí Míru, oprava městských hradeb, rekonstrukce Masarykova náměstí, průběžná obnova měšťanských domů na náměstí Míru a v nejvíce frekventované Panské ulici, atd.

Samozřejmě se nezapomnělo ani na nutnou opravu památek již za hranicí MPR: františkánský klášter při kostele sv. Kateřiny, oprava poničených náhrobků na židovském hřbitově, atd.

Náklady na projekty zapojené do Programu regenerace se vyšplhaly na 108 398 000 Kč, z toho tvoří příspěvek z Programu 47 446 000 Kč, příspěvek města vlastníkům činí 6 659 000 Kč a podíl vlastníků (včetně města, pokud je vlastník) dosahuje částky 54 293 000 korun českých.⁶

2.2 Jihočeský kraj⁷

Jihočeský kraj jako vyšší územní samosprávný celek ČR byl vytvořen v roce 2000. Do května 2001 se jmenoval Budějovický kraj. Jeho rozloha činí více jak 10 000 km² a v kraji žije necelých 630 000 obyvatel, z čehož vyplývá nejnižší hustota osídlení obyvatel na km². Na západě sousedí s Plzeňským krajem, na severu se Středočeským krajem, na severovýchodě s krajem Vysočina, na východě má kratičký úsek společné hranice s Jihomoravským krajem.

⁵ <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>

* Památková rezervace je území, ve kterém se nachází soubor nemovitých kulturních památek, popř. archeologických nálezů. Za památkovou rezervaci prohlásí k tomu oprávněné území vláda ČR, a to nařízením a stanoví podmínky pro zabezpečení její ochrany. Dané podmínky se mohou týkat i nemovitostí na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami. Existují 4 typy památkových rezervací: městské, vesnické, archeologické, ostatní. Celkový počet je 229 památkových rezervací na území ČR, na tom se MPR podílí počtem 42.

♦ Památkové zóny – jde o území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které dosahují významné kulturní hodnoty. Oprávněno prohlášením za památkovou zónu je MK po projednání krajským úřadem, které zároveň určí podmínky její ochrany. V ČR bychom napočítali 437 památkových zón.

⁶ Zpráva o činnosti za rok 2007, NPÚ v Českých Budějovicích

⁷ Ke vzniku této kapitoly posloužily uvedené zdroje:

[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=134&par\[lang\]=CS;](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=134&par[lang]=CS;)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj

Na jihu je jeho sousedem rakouská spolková země Horní Rakousko, na jihovýchodě Dolní Rakousko a na jihozápadě německá spolková země Bavorsko. Příhraniční charakter se v posledních letech stal jeho předností, neboť přináší možnost spolupráce se sousedícími zeměmi EU.

Jihočeský kraj se sídlem v ČB je vymezený územím bývalých okresů ČB, Český Krumlov, JH, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor.

Krajina Jihočeského kraje je známa řadou rybníků a malebných vesnic ve dvou pánvích uprostřed kraje, Českobudějovické a Třeboňské. Okolo se vypínají kopce Šumava, dále pak výběžky Brd, Středočeská žulová vrchovina, Českomoravská vrchovina a Novohradské hory. Jako příklad nejznámějších řek protékajících touto oblastí lze jmenovat Vltavu, Lužnici a Otavu. K tamějším nejvýznamnějším vodním nádržím patří Lipno, Orlík či Římov a z rybníků stojí určitě za zmínku Rožmberk, Bezdrev, Svět a mnohé další.

Největším chráněným přírodním územím je Šumava, chráněná jednak jako CHKO, jednak jako národní park. Je součástí přeshraniční biosférické rezervace Šumava - Bavorský les. Druhou důležitou biosférickou rezervací je Třeboňsko. Méně známé, ale neméně krásné jsou Přírodní park Novohradské hory a CHKO Blanský les.

Na území Jihočeského kraje se nachází množství historicky cenných památek i ucelených MPR, konkrétně 7. Centrum Českého Krumlova bylo dokonce zapsáno na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO.

Na venkově lze nalézt řadu malebných vesnic s typickými zděnými staveními jihočeské lidové architektury - tzv. selské baroko. V Jihočeském kraji bychom napočítali 16 vesnických památkových rezervací a jedna z nich, Holašovice, byla rovněž zapsána na seznam UNESCO.

2.3 Charakteristika města

2.3.1 Historie města JH⁸

Město na 15. poledníku, vyhledávané pro své výjimečné památky i neporušené přírodní prostředí svého okolí četnými turisty z Čech i zahraničí; město „zlaté růže“: Jindřichův Hradec. Rozkládá se přesně na 15° východní délky a zhruba 49° severní šířky mezi řekou Nežárkou a rybníkem Vajgar. Rozloha JH je asi 74 km² a leží v 478 m. n. m.

JH je jedním z velké skupiny měst, které mohou stavět na své bohaté historii. Počátky města se datují do 10. století, kdy tu původně bývalo slovanské hradiště. Na jeho místě postavil Jindřich I. z Hradce románsko – gotický hrad, prvně zmiňovaný roku 1220.

⁸ http://www.jh.cz/cz/_turistika/_historie_mesta.html, pokud není uvedeno jinak, bylo čerpáno z uvedeného zdroje při tvorbě této kapitoly

Trhová ves, která vznikla u hradu, se rychle rozvíjela a již roku 1293 byla opevněným městem. Mělo výhodnou polohu – např. tudy vedla stará obchodní cesta z Prahy přes Stráž nad Nežárkou na Vídeň.

Zástavba se ještě ve středověku výrazně rozrostla, a tak se Hradec zařadil mezi největší a nejvýznamnější jihočeská města. Přibližně v 15. století začal být v českém názvu města uváděn přívlasek Jindřichův.

16. století se pro město stalo obdobím značné prosperity: bylo centrem rozsáhlého panství a stálo na křižovatce důležitých obchodních cest spojujících Čechy s Rakouskem a s Moravou.⁹

Třicetiletá válka sice způsobila hospodářskou i kulturní stagnaci města, ale když se po jejím konci roku 1654 pořizoval soupis obyvatelstva a domů, byl JH mezi českými městy se svými 405 obydlenými domy na 2. místě hned za Prahou. Vrchnost napomáhala rozvoji řemesel a obchodu, čímž zároveň umožňovala čilý stavební ruch.

Město postihla řada požárů, např. v roce 1773, kdy požár napáchal obrovské škody. Nejinak tomu bylo roku 1801, kdy se nebezpečný devastující živel objevil znovu.¹⁰

K rozvoji CR v tomto období výrazně přispělo zřízení pravidelného dopravního spojení z Prahy do Vídně, které zajišťoval tzv. c. k. poštovní rychlík.

Důležitým mezníkem byl rok 1887 – JH byl napojen na hlavní trať prostřednictvím tzv. Českomoravské transversální dráhy vedoucí z Veselí nad Lužnicí do Jihlavy. V tomtéž roce město zažilo i první zkoušku Křižíkových* elektrických lamp. JH se tak stal 2. českým městem s veřejným elektrickým osvětlením.

Ve 20. století ve městě zahájilo provoz několik průmyslových podniků. K největším závodům patřily textilní podniky: především gobelínové dílny Marie Hoppe – Teinitzerové, založené roku 1910, Třebického továrna nebo Českomoravská továrna majitele Z. Singera. Dominantní postavení zaujaly také továrna a slévárna kovového zboží z roku 1924, Jihočeská strojírna a slévárna založené roku 1912 a později velmi rozšířená výroba prádla. Základna průmyslové výroby se začala rozšiřovat.¹¹

Textilní lnářská výroba byla s tímto městem dlouhodobě spjata, proto se začaly obnovovat stávající výrobní, ale také stavět nové provozovny. Postupně se proměňovaly na bavlnářské závody, od r. 1960 známé pod názvem Jitka. V r. 1957 zahájil činnost strojírenský závod

⁹ KOCOUREK, J. *Český atlas – Jižní Čechy*. 1. vydání: Praha 1: Freytag & Berndt, 2004, ISBN 80-7316-159-1, str. 216

¹⁰ DOLEŽALOVÁ, J. *Tajemné stezky Jižní Čechy*. 1. vydání: Praha 6: Regia, 2003, ISBN 80-86367-33-9, str. 91

* český technik, průmyslník a vynálezce

¹¹ CHARVÁTOVÁ, E. *Jindřichův Hradec*. 1. vydání: Praha: Odeon, 1974, str. 103

n. p. Lada, který se zabýval výrobou šicích a pletacích strojů. Za zmínku stojí také závod jihočeské Fruty s produkcí sirupů, lihovin a ovocných vín. K nejvýznamnějším jindřichohradeckým podnikům patřila i Jihočeská mlékárna.

Pro svůj početný soubor ojedinělých stavebních a uměleckých památek bylo historické jádro v 60. letech minulého století vyhlášeno MPR a předměstí v roce 1987 památkovým ochranným pásmem.

Městský znak JH dlouho obsahoval pouze zlatou růži v modrém poli, tedy erb pánů z Hradce, ale roku 1483 jej král Vladislav II. vylepšil o iniciálu W s korunkou a o 2 české lvy, kteří růži nesou, a tak vypadá dodnes.

2.3.2 Současnost města¹²

Město, ve kterém má v současné době domov téměř 23 000 lidí, se právem stalo živým hospodářským, společenským a kulturním centrem a vyhledávaným turistickým cílem jihovýchodních Čech, navazujíc tak na nejlepší stránky své bohaté minulosti. Je také jedním z historicky nejvýznamnějších měst naší země.

Pobyt, během kterého mohou turisté využít bohatých kulturních, společenských a sportovních zařízení a nabídek v nádherném prostředí historického města, lze skloubit i s turistickými výlety a příjemnou relaxací. Pro turisty jsou zde k dispozici galerie, četné památky, koncerty (návštěvníci mohou shlédnout také pravidelné operní představení v objektu místního zámku), toulky krásnou přírodou, obchody, hotely, restaurace, kavárny a mnoho dalšího. Příznivcům sportu se v tomto městě také otevírá řada možností. Turistickou atraktivitu místa podtrhuje krásná příroda města i okolí.

Město se může pochlubit i svým letištěm (více viz letecká doprava, str. 33).¹³

V roce 1991 zde se otevřela fakulta managementu Jihočeské univerzity, čímž byl dán základní kámen vysokoškolskému studiu v JH. Později fakultu převzala Vysoká škola ekonomická Praha. JH lze tedy považovat zčásti i za studentské město.

JH také udržuje aktivní styky se svými partnerskými městy, kterými jsou Neckargemünd v Německu, Zwettl ležící v Rakousku a Steffisburg ve Švýcarsku.¹⁴

¹² http://www.jh.cz/cz/_mesto/nase_mesto/historie/soucasnost.html

¹³ <http://www.letani.cz/index.html>

¹⁴ http://www.jh.cz/cz/_mesto/nase_mesto/partner.html

2.3.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

V současné době se CR řadí k největším a nejrychleji se rozvíjejícím odvětvím světového hospodářství. Je považován za důležitý nástroj regionálního rozvoje a má značný vliv na příjmy místních rozpočtů.

2.3.3.1 Státní program podpory cestovního ruchu¹⁵

JH je napojen na Státní program podpory CR, jež se snaží o vytvoření odpovídajících ekonomických podmínek a s tím související podporu aktivit a činností, které povedou ke zvýšení úrovně CR a s ním spjatých služeb na našem území. Program se člení na jednotlivé podprogramy různého zaměření, schvalované vládou ČR. Co tvoří finanční zdroje programu? Jde o rozpočtové prostředky z kapitoly MMR. Dle možností státního rozpočtu je každoročně určena jejich výše.

Program mají v jednotlivých podprogramech k dispozici obce, podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, fyzické a právnické osoby podnikající v oblasti propagační, poradenské a vzdělávací činnosti a neziskové organizace činné v cestovním ruchu.

2.3.3.2 Grantová a dotační politika Jihočeského kraje¹⁶

Účelem grantové a dotační politiky Jihočeského kraje je podporovat svobodné aktivity jeho občanů a aktivity dalších fyzických nebo právnických osob směřující k rozvoji území kraje a k péči o potřeby jeho občanů. Je nutné stanovit podmínky přidělování finančních prostředků z rozpočtu kraje formou dotací, darů a půjček. Příjemcem dotací může být:

- občanské sdružení,
- humanitární organizace,
- jiná právnická a fyzická osoba působící na území Jihočeského kraje,
- obec v kraji.
- Existuje několik tematických skupin dotací, k nimž patří zejména:
- sport a tělovýchova,
- kultura,
- ochrana zvířat a životního prostředí,
- sociální služby,
- zdravotnictví,
- celoživotní vzdělávání a věda,

¹⁵ http://www.jh.cz/cz/_mestsky_urad/odbory/rozvoj/_info/program.html

¹⁶ http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=3106&par%5Bview%5D=0

- protidrogové aktivity,
- prevence kriminality,
- zájmová činnost mládeže,
- požární ochrana;

Zdroj finančních prostředků představují vlastní prostředky kraje. Zastupitelstvo kraje stanoví usnesením, jaká část vlastních příjmů kraje bude v příslušném roce vyhrazena na odpovídající aktivity. Tato část nesmí převýšit 2 % vlastních příjmů kraje.

2.3.3.3 Strukturální fondy EU

Fondy jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony. SROP je souhrnným dokumentem zahrnujícím rozvojové priority 7 regionů soudržnosti (tzn. celé území ČR s výjimkou hl. města Prahy), které mohou být v určitém období podporovány ze strukturálních fondů EU. Strukturální fondy se dělí na dva fondy:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF),
- Evropský sociální fond (ESF);¹⁷

Region soudržnosti Jihozápad, který se skládá z Jihočeského a Plzeňského kraje, představuje Regionální operační program NUTS II Jihozápad. V tamější oblasti se ROP zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb CR, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.¹⁸

2.3.3.4 Jihočeská centrála cestovního ruchu¹⁹

Počátek existence Jihočeské centrály cestovního ruchu se datuje od roku 1994. Původní zájmové sdružení měst pro podporu cestovního ruchu v jižních Čechách se roku 2003 přeměnilo na regionální organizaci cestovního ruchu, která zodpovídá za koordinaci, management a marketing na úrovni celého kraje. Poté došlo k dohodě mezi Krajským úřadem, SMOJK a Jihočeskou hospodářskou komorou o vstupu těchto subjektů do JCCR.

K hlavním finančním zdrojům JCCR se řadí členské příspěvky výše jejích členů, dále pak dotace, subvence, grantové a sponzorské příspěvky, dary. V menší míře pak využívá příjmy z vlastní činnosti. Co z těchto prostředků JCCR financuje? Zejména činnosti vedoucí k rozvoji cestovního ruchu v Jihočeském kraji, jako jsou prezentace jižních Čech na

¹⁷ <http://www.rada-severovychod.cz/spolecny-regionalni-operacni-program-srop>

¹⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/0a684fe1-a4b3-4e94-9ba9-844af71e0636/ROP-NUTS-II-Jihozapad>

¹⁹ <http://www.jccr.cz/pages/zakladni-informace.php>

výstavách a veletrzích cestovního ruchu, prezentace v médiích, realizace projektů se zapojením obcí i podnikatelů vedoucích k propagaci Jihočeského kraje jako turisticky atraktivní destinace. Město patří k této organizaci.

2.3.3.5 Svaz měst a obcí Jihočeského kraje²⁰

Tato dobrovolná, nepolitická a nevládní organizace úspěšně funguje již od roku 1998. Jejím základním cílem je hájit společné zájmy a práva obcí a měst sdružených ve svazu. Prosazuje společné řešení problémů, na které samotné obce nestačí. Další výhodou vzájemné spolupráce jednotlivých obcí a měst je koordinovaný postup při přípravě a realizaci pilotních projektů celoregionálního významu. JH je součástí této organizace.

2.3.3.6 Regionální rozvojová agentura²¹

Regionální rozvojová agentura jižních Čech RERA a.s. působí na trhu již od roku 1999. Po dobu 10 let nasbírala bohaté zkušenosti v oblasti regionálního rozvoje a je schopna poskytovat své služby na úrovni mezinárodně uznávaných standardů. Stala se jednotkou řízení programu PHARE CBC pro jižní Čechy.

K činnostem agentury patří péče o ekonomický a trvale udržitelný rozvoj regionu, podpora mezinárodní spolupráce, podpora inovačních systémů a využívání progresivních technologií a v neposlední řadě se také zaměřuje na spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Město JH je zastoupeno v řídicích orgánech agentury.

2.3.3.7 Městský úřad Jindřichův Hradec²²

MÚ v JH se také podílí na rozvoji CR ve městě, a to prostřednictvím Informačního střediska, jehož provoz je dotován z městského rozpočtu.

2.3.4 Česká inspirace

Pod tímto označením se skrývá 8 z nejkrásnějších českých historických měst, konkrétně Hradec Králové, Cheb, JH, Kutná Hora, Litomyšl, Polička, Telč a Třeboň. Cheb zaujal místo po Českém Krumlově, který členství v organizaci po čase ukončil. Město JH se k České inspiraci přidružilo v létě roku 2001. Sdružení zahájilo činnost již v roce 1995 a vyznává heslo: „Za kulturou nejen do Prahy.“

Snahou tohoto osmičlenného spolku je přilákat nové výletníky a seznámit je s nesmírným architektonickým a uměleckým dědictvím nacházejícím se na jejich území. K atraktivnosti přispívá samozřejmě i bohatý kulturní život jednotlivých měst. Turisté svou návštěvou

²⁰ http://www.smojk.cz/vismo/dokumenty2.asp?u=200007&id_org=200007&id=3293&p1=1504

²¹ <http://www.rera.cz/index.php?documentID=60>

²² http://www.jh.cz/cz/_mestsky_urad/odbory/rozvoj/_info/program.html

podpoří rozvoj CR a kultury v regionech. Města využívají společné prezentace a jejich cílem je zaujmout širokou veřejnost svými kulturními a společenskými nabídkami. Ty jsou publikovány v nápaditých a originálních propagačních materiálech a brožurách.

Ke zvýšení prestiže a uznání České inspirace napomáhá zajisté aktivní účast na tuzemských i zahraničních výstavách a veletrzích. V roce 1998 vstoupilo sdružení do partnerství s významnou CK Čedok, která ve svém katalogu inspiruje k výletům a pobytům do výše zmíněných 8 atraktivních měst.²³

V letošním roce připravila organizace pro zájemce lákavou novinku provázenou heslem: „Česká inspirace aneb inspirační víkendy“. Podstatu tvoří tištěná brožura se základními informacemi o všech 8 inspiračních členech. Jsou zde uveřejněny konkrétní pozvánky vztahující se vždy na speciální víkendy. Tím turisté získávají nárok na čerpání zajímavých bonusů a slev. Každé město slibuje jiné výhody, např. v JH zaplatíme za vstupenku na operní představení poloviční cenu. Města si tímto projektem kladou za cíl větší podporu návštěvnosti.²⁴

2.3.5 Greenways²⁵

Co si pod tímto pojmem představit? Název Greenways neboli Zelené stezky označuje trasy, komunikace nebo přírodní koridory využívané v souladu s jejich ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku a rekreaci. Jejich budování a propagaci v ČR zajišťuje nejvýznamnější česká nadace podporující ekologické projekty v rámci naší země, tzv. Nadace Partnerství. Do tohoto programu vstupují nejenom obce a města, ale také podnikatelé a další subjekty. Správně vytvořený projekt, který splňuje určitá pravidla, obdrží známku Zelená stezka. V Evropě patří k zemím s nejlépe rozvinutými cyklostezkami např. Francie nebo Španělsko.

2.3.5.1 Greenways Praha - Vídeň²⁶

Trasa: Praha – Týnec nad Sázavou – Tábor – Jindřichův Hradec – Slavonice – Vranov nad Dyjí – Znojmo – Mikulov – Vídeň. Celková délka stezky čítá 456 km.

Představuje síť stezek a tras pro cyklisty, pěší turisty, jezdce na koních, in – line bruslaře, vodáky, nevyjímaje vozíčkáře. Po stranách lemují krajinu informační tabule s mapami, informační tabulky, reklama, lavičky či přístřešky.

²³ <http://www.czech-inspiration.cz/cesky/?sekce=historie>

²⁴ Propagační materiál: *Česká inspirace aneb inspirační víkendy*. Informační středisko Jindřichův Hradec, 2009

²⁵ <http://www.nadacepartnerstvi.cz/greenways-mapy>

²⁶ <http://www.prahawien.greenways.info/>

Páteční Zelenou stezku vytváří mezinárodní dálková cyklotrasa, která vede rozmanitými regiony mezi dvěma evropskými metropolemi Prahou a Vídní. Podél ní se nám nabízí možnost shlédnout současně místa přírodně, historicky a kulturně zajímavá a hodnotná a odhalovat místní tradice (pro příklad lze uvést historická města a vesničky, romantické hrady a zámky, středověké kláštery, staré židovské hřbitovy a mnohé další atraktivity).

Na základní trasu je zároveň napojeno několik tématických okruhů, které ji rozvíjejí. Mezi ně se řadí Jihočeská Greenway rožmberského dědictví zahrnující historická města a památky Rožmberků, mimo jiné pochopitelně nevynechá Český Krumlov ani Třeboň. Greenway lichtenštejnského dědictví poukazuje na krásy Lednicko – valtického areálu a pozornost si zaslouží i Greenway řemesel a vyznání, která vyniká svým celoročním rozsáhlým aktivním programem na pomezí jižních Čech a Vysočiny.

2.3.6 Naučná stezka Jindřišským údolím²⁷

Trasa naučné stezky Jindřišským údolím prochází krajinou mezi obcemi Jindřiš a Malý Ratmírov cca 5 km východně od JH. Asi 5 km dlouhá obousměrná stezka vede po pravém břehu Hamerského potoka.

Na několika informačních panelech osazených u jednotlivých zastavení jsou popsány přírodní zajímavosti i historie zdejší krajiny. Kaňonovité údolí je zajímavé i samo o sobě tím, že koryto potoka je člověkem takřka nezasažené a zachovalo si svou původní divokou podobu.

2.3.7 Jindřichohradecké místní dráhy, a.s.²⁸

Akciová společnost JHMD je 1. soukromým provozovatelem veřejné železniční dopravy v Čechách, která dnes vlastní a provozuje známé jindřichohradecké úzkokolejky, nejrozsáhlejší systém veřejných úzkorozchodných regionálních drah v ČR.

Dvě železniční tratě s celkovou délkou 79 km mají rozchod kolejí pouhých 760 mm. Trať JH - Nová Bystřice měří 33 km, největší stoupání je 17 ‰, provoz byl zahájen 01. 11. 1897 a druhá trať JH - Kamenice nad Lipou – Obrataň, která má délku 46 km a největší stoupání činí 26 ‰, byla otevřena 24. 12. 1906. Na tratích je celkem 30 stanic a zastávek. Nejvyšší povolená rychlost na tratích je 50 km/h. Nejnovější zastávka byla uvedena do provozu 01. 01. 2006.

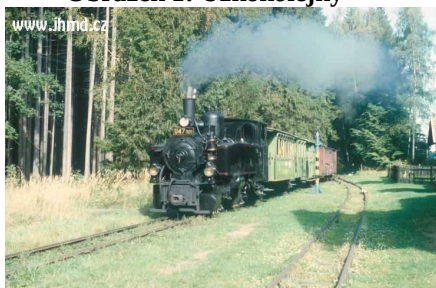
²⁷ http://www.jh.cz/cz/_turistika/_dovolena/stezky.html

²⁸ <http://www.jhmd.cz/index.htm>

Přestože se jedná o jednu z nejnavštěvovanějších turistických zajímavostí regionu a významnou technickou památku, která dokumentuje vývoj železniční dopravy v ČR, obě tratě dodnes slouží původnímu účelu a celý rok po nich pravidelně jezdí osobní i nákladní vlaky.

Jedinečným zážitkem během letní sezóny jsou jízdy s historickými vagóny a parními lokomotivami. Zájemci mohou využít možnosti rekreačního ubytování v plně vybavených apartmánech, které byly nově vystavěny v budovách některých stanic na trati JH – Nová Bystřice. Stanice mají svoji osobitou atmosféru, kde se jakoby zastavil čas. Většinu turistů zajistí potěší v současné době již ojedinělé tištěné dobové železniční lepenkové jízdenky, společnost nepoužívá počítačovou simulaci. Jízda po této úzkokolejce je romantickým zážitkem a pohádkovým výletem nejen pro děti.

Obrázek 1: Úzkokolejky

Zdroj: <http://www.jhmd.cz/>

2.3.8 Česká Kanada²⁹

Přírodní park Česká Kanada rozprostírající se jihovýchodně od JH byl vyhlášen roku 1994. Jeho současná rozloha činí cca 283 km². Park sleduje zachování maxima přírodních krás, hodnot a vysoké kvality životního prostředí. Má mimořádný význam v územním systému ekologické stability a v neposlední řadě jsou důležité i jeho vodohospodářské funkce. Parkem probíhá hlavní evropské rozvodí Labe - Dunaj.

Česká Kanada, bohatá krajina s osobitým kouzlem, atmosférou a velikým přírodním potenciálem, je vhodnou oblastí zejména pro turistiku šetrnou k životnímu prostředí. Místo vyniká svou jedinečností a čistotou zdejší krajiny. Množství zdejších rybníků je často využíváno pro letní rekreaci, rybaření i sporty, ráz krajiny pak tuto oblast předurčuje pro pěší i cyklistické toulky přírodou, sběr lesních plodů, návštěvu architektonických památek v okolí a nejrůznější sporty (i zimní), ale také pro klidnou rekreaci v krásném prostředí jihovýchodních Čech.

²⁹ <http://www.novadomus.cz/ckanada.html>

2.4 Městská památková rezervace Jindřichův Hradec

Město plné pozoruhodných architektonických skvostů, které významně spoluutvářejí podobu a nezaměnitelný ráz jindřichohradecké kulturní krajiny, vyrostlo v průběhu staletí v památkový soubor nesmírné ceny. Statut MPR obdržel JH v roce 1961. Co bylo důvodem prohlášení historického jádra JH za památkovou rezervaci? Jelikož označení MPR dnes přispívá významnou měrou k cílené ochraně, uchování, rozvíjení a vyzdvižení výjimečnosti vynikajících hodnot nacházejících se na území města. Tyto nesmírně cenné památky slouží jako doklad úrovně a společenského vývoje obyvatelstva JH v minulosti, jenž zde setrval v původním, téměř neporušeném obraze a samozřejmostí by měla být snaha o zachování historických zajímavostí pro budoucí generace.³⁰

Každoročně se vytváří aktuální program rozvoje MPR. V rámci Programu regenerace MPR na našem území, jehož je JH součástí, lze v případě potřeby požádat o dotace ze státního rozpočtu.

Město JH má k dispozici řadu projektů pro možnost regulace stavební činnosti nejen v MPR, ale i v jejím ochranném pásmu, kde je sledována zejména hmotová skladba, vztah k historickému horizontu, charakteristickému panoramatu a výtvarnému obrazu města společně s ochranou městských dominant. Barevnost staveb i stavebních souborů je vždy odvozena z ověřené historické skutečnosti nebo prokazatelné analogie. Rozloha MPR na území města JH činí 21 ha a kulturních památek je v MPR zapsaných 116.

Ochrana území, jeho obnova a stabilizace spolu s očištěním od nevhodných zásahů minulosti přímo souvisí s ochranou architektonického a urbanistického potenciálu sídla.³¹

2.4.1 Nejvýznamnější historické atraktivity Jindřichova Hradce

2.4.1.1 Státní hrad a zámek³²

Komplex budov hradu a zámku v JH je po Pražském hradu a zámku v Českém Krumlově třetím nejrozsáhlejším památkovým objektem u nás. V tomto architektonickém skvostu, vyhlášeném v roce 1996 Národní kulturní památkou*, lze napočítat 320 místností, v nichž je uloženo na 7 000 uměleckých předmětů a stejný počet knih. Bohatý sbírkový fond

³⁰ http://www.jh.cz/cz/_mesto/nase_mesto/pamatky/pam_rezervace.html

³¹ Výroční zpráva o činnosti za rok 2007, Územní odborné pracoviště NPÚ v Českých Budějovicích

³² <http://www.zamek-jindrichuvhradec.eu/>; KOCOUREK, J. *Český atlas – Jižní Čechy*, str. 294, pokud není uvedeno jinak, bylo čerpáno z uvedených zdrojů při tvorbě této kapitoly

* Pod tímto označením se skrývají takové kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa. Prohlašuje je vláda ČR nařízením a též stanoví obecné podmínky zabezpečování státní památkové péče o národní kulturní památky (kromě SHZ v JH se jedná např. o Pražský hrad, české korunovační klenoty, hrad Karlštejn, zámek Český Krumlov, atd.).

dokumentuje přes 1 000 kusů vystavených obrazů, nábytku, porcelánu a dalších uměleckých předmětů. Kolik klíčů k místnostem je zapotřebí? Počet se pohybuje kolem 500. V JH představuje soustava zámeckých budov tradiční turistickou jedničku.

V areálu SHZ v JH lze také shlédnout technické unikum, zámecký mlýn s vodní elektrárnou, který je Národní kulturní památkou v majetku NPÚ, státní příspěvkové organizace a zároveň je členem Greenways Praha – Vídeň.

Obrázek 2: Státní hrad a zámek v JH

Zdroj: www.zamek-jindrichuvhradec.eu

2.4.1.1.1 Historie

Areál Jindřichohradeckého hradu a zámku, který se během staletí rozrostl do plochy dnešních 3,5 ha, se vyjímá v historickém centru mezi řekou Nežárkou a rybníkem Vajgarem.

Na starším slovanském osídlení vzniklo ve 20. letech 13. století přemyslovské hradiště, které v té době již bylo v držení Jindřicha, jednoho ze synů legendárního Vítka z Prčice. Podle svého zakladatele byl hrad a později i město samotné pojmenovány. Jádrem hradu tvořila mohutná okrouhlá obranná a útočná věž, dnes známá jako Černá věž nebo Hladomorna, a navazující čtyřpatrový palác. Později byla zřízena hradní kaple a přistavěna čtyřstranná věž Hranatka.

Páni z Hradce zde sídlili až do roku 1604, kdy po meči vymřeli. Za jejich vlády vyrostla z pevného románsko - gotického hradu monumentální, výtvarně náročně řešená a dokonale opevněná gotická pevnost. Ke starému gotickému paláci bylo přistavěno křídlo Královského paláce s nádherným sálem, z druhé strany vyrostla nová palácová stavba, zvaná Stavení zelených pokojů.

Podobu, v jaké ho známe dnes, získal jindřichohradecký hrad v 16. století. Z hradní pevnosti tak vzniklo přepychové sídlo, reprezentativní zámek inspirovaný italskou renesancí. Pod vedením mnoha významných italských mistrů bylo vybudováno ve stylu renesančním Adamovo stavení spojené Velkými arkádami s protějším Stavením zelených pokojů, které se přeměnilo ve Španělské křídlo. Tak se započala nejreprezentativnější budova s velkým Španělským sálem. Změny se nedotkly pozdně gotické kaple. Španělské křídlo bylo díky tzv. Malým arkádám napojeno na původní gotický palác. Na tomto III. nádvoří nám zajisté

sklouzne pohled na zámeckou studnu, již vévodí zdobně kovová mříž. Tečku za tehdejším stavebním rozmachem udělala výstavba zahrady za Velkými arkádami, která ukrývá soustavu arkádových chodeb a kruhový altán zvaný Rondel*.

Jako další vládnoucí rod uvádí historické prameny Slavaty, kteří byli u moci přibližně 90 let a z dob jejich vlády pochází pouze pozoruhodná manýristická grotta, tedy umělá jeskyně na konci pravé arkádové chodby v zámecké zahradě a směrem k hudebnímu pavilonu Rondel byla umístěna zahradní kašna.

Panství se po Slavatech ujali Černínové, kteří sídlo vlastnili až do roku 1945. Během jejich panování dostala gotická hradní kaple barokní vzhled.

Od katastrofálních požárů v letech 1773 a 1801 zámek chátral a i když mezitím došlo k částečným opravám objektu, generální rekonstrukce se uskutečnila až v roce 1976. Trvala s přestávkami 17 let.

Na přelomu 80. a 90. let připadl zámecký komplex pod NPÚ, který v roce 1991 přistoupil ke kompletní rekonstrukci. Celkové náklady vynaložené na obnovu historického skvostu dosáhly sumy 180 miliónů Kč a od 01. 07. 1993 SHZ opět otevřel své brány veřejnosti.³³

Z jakých prostředků byla tato rekonstrukce financována? Dotačním Programem záchrany architektonického dědictví nebo Havarijní programem se podílelo MK ČR, dále pomohly krajské granty.

Záchranná obnova vrátila této architektonické perle města její působivý vzhled, což se samozřejmě pozitivně projevilo na počtu návštěvníků. Tato skutečnost výrazně ovlivnila situaci CR ve městě samotném, a to pochopitelně v kladném slova smyslu.

2.4.1.1.2 Filmy³⁴

Krásy pohádkových zámků i jejich malebné okolí často přitahují filmaře. Ani kouzelná zákoutí jindřichohradecké památkové chlouby nejsou výjimkou. Za klasického provozu SHZ se zde v loňském roce natáčel např. historický velkoformát o Čachtické paní nazvaný Bathory. Do záběrů byly použity jednotlivé komnaty, vězení hradu, Černá kuchyně a renesanční sál. Jako další známý film, ve kterém lze při detailním pozorování rozpoznat prostory zámeckého areálu, jsou jmenovány Svatby pana Voka.

* Působivý renesanční kruhový hudební pavilon Rondel byl postaven v zámecké zahradě na sklonku 16. století. Interiér ohromí bohatou plastickou zlatenou výzdobou. Stavba díky svým dokonalým akustickým vlastnostem vybízí k pořádání komorních koncertů pro 100 sedících diváků. Často si ho vybírají snoubenci jako ideální místo k uzavření sňatku a mnohdy se stává dějištěm vhodných společenských událostí.

³³ vyplynulo z řízeného rozhovoru s PhDr. Václavem Bisem, kastelánem historické stavby

³⁴ vyplynulo z řízeného rozhovoru s PhDr. Václavem Bisem, kastelánem historické stavby

2.4.1.1.3 Kulturní akce konané v prostorách SHZ JH

Zámecký areál disponuje vhodnými prostory k pořádání akcí nejrůznějšího charakteru. Některé slavnosti či festivaly se opakují s železnou pravidelností a že patří ke stále oblíbeným, dokazuje neutuchající zájem ze strany veřejnosti. Jen v loňském roce se počet zdejších kulturních akcí ustálil na čísle 90. Z logických důvodů se naprostá většina společenských událostí uskutečňuje v období jara a léta.

A jaké akce bude hostit zámecká konstrukce letošní rok? Z těch známějších si zaslouží zmínku určitě květnový studentský Majáles na III. zámeckém nádvoří nebo červnové Městské slavnosti. Začátkem prvního prázdninového měsíce ožije III. zámecké nádvoří díky Jindřichohradecké činohře. V polovině prosince přivítá zámecký objekt blížící se svátky vánoční pomocí společenského programu Adventní dny. III. zámecké nádvoří se promění alespoň na dva dny ve středověké tržiště s ukázkami uměleckých řemesel a dorazivší lidé se mohou pokochat pohledem na živý Betlém. Během roku si lze navíc prohlédnout v zámecké galerii dvě velké výstavy. Tradiční a nejproslulejší představení zde konané zastupují červnový Jihočeský festival Concertino Praga s jeho závěrečným koncertem v Rytířském sále Španělského křídla, s měsíčním opožděním Festival Folková růže na III. nádvoří a nelze zapomenout ani na Operní představení Národního divadla Praha vždy poslední víkend v srpnu na témže místě jako předchozí, které již splňují tradici.

2.4.1.2 Muzeum Jindřichohradecka³⁵

Počátek proslulého historicko - archeologického jindřichohradeckého muzea, které se zařadilo mezi nejstarší regionální muzea v Čechách, je spojen s rokem 1882. Po 45 letech umístění v budově masných krámů přesídlilo muzeum do objektu bývalého jezuitského semináře v JH, kde nadále přetrvává. Součástí muzea je ještě několik dalších hodnotných objektů. Co říci k majitelům muzea? Od 50. let minulého století patřilo muzeum státu a v roce 2003 přešlo do vlastnictví Jihočeského kraje.

2.4.1.2.1 Jezuitský seminář s kaplí sv. Víta

S příchodem 17. století došlo k založení jezuitského semináře. Následky požáru donutily na přelomu 20. a 30. let téhož století poničenou budovu na dnešním Balbínově náměstí přestavět. Na čtvercovém půdorysu vyrostla jednopatrová renesanční stavba doplněná o arkádové nádvoří, která později sloužila účelům gymnázia. K budově přiléhá nejen kaple sv. Víta stojící zde od 40. let 17. století, v níž pořádá muzeum výstavy a koncerty, ale také

³⁵ <http://www.mjh.cz/sekce/4-o-muzeu>; KOCOUREK, J. *Český atlas – Jižní Čechy*, str. 216, pokud není uvedeno jinak, bylo čerpáno z uvedených zdrojů při tvorbě této kapitoly

gotická Nežárecká brána s pozdější renesanční nástavbou. Areál bývalého jezuitského semináře patří Městu JH, který ho muzeu pronajímá.

Na co se můžeme těšit, pokud zavítáme do muzejních prostor? Zklamání určitě nebudeme a každý si jistě přijde na své. Instituce je členěna do jednotlivých expozic a láká zájemce nejen svými vzácnými kolekcemi gotických plastik, ale neměli bychom obejít ani expozici Cechů a řemesel dokumentující šikovnost a dovednost tehdejších řemeslníků (hodiny, nábytek). Naši pozornost si jistě zaslouží i Sín Emy Destinové, která se věnuje této světoznámé české operní pěvkyni a sopranistce, zachycuje její umělecký odkaz a životní osudy.* Dále je zde umístěna ojedinělá kolekce terčových zbraní a malovaných ostrostřeleckých terčů, kterých muzeum vlastní přibližně dvě sta a které patří k nejcennějším a nejzajímavějším památkám na střelecké spolky.³⁶ Na nejstarší historii regionu se zaměřuje expozice archeologie. Tradici písemnictví a knihtisku na Jindřichohradecku připomíná expozice Knižní kultury. K zastavení pobízí expozice Měšťanské a lidové kultury přibližující život movitých měšťanů i venkovanů v 19. století a náš zájem jistě vyvolá i expozice Klasicistní lékárny „U Panny Marie Pomocné“, jež seznamuje s historií lékařství ve městě. V galerijní části jsou k vidění církevní památky, výtvarné umění a nábytek.

Muzeum představuje sídlo jihočeské pobočky Českého sdružení přátel betlémů, spolku Přátelé starého Jindřichova Hradce, Klubu Emy Destinové a Klubu historie letectví. Ve všech čtyřech případech se jedná o samostatná zájmová sdružení.

Obrázek 3: Muzeum Jindřichohradecka

Zdroj: www.trasovnik.cz

* Začátek její úspěchy poznamenané kariéry je datován na samý konec předminulého století, kdy se prosadila v Berlíně. Po několika letech se dočkala angažmá v Metropolitní opeře v New Yorku, kde jí bylo nabídnuto zpívat po boku věhlasného italského pěvce a tenora Enrica Carusa. S počátkem první světové války se vrátila do rodné země, kde již natrvalo zůstala.

³⁶ Propagační materiál: *Malované terče a terčové zbraně*. Muzeum Jindřichohradecka, 2009

2.4.1.2.1.1 Krýzovy jesličky

JH lze zařadit k městům s bohatou betlémskou tradicí. První zpráva o betlémech pochází již z roku 1579.

Krýzovy jesličky k sobě bezesporu poutají ze všech muzejních expozic nejvíce pozornosti. Aby také ne, vždyť pod tímto slavným názvem se skrývá největší mechanický lidový betlém na světě, který si pochopitelně zasloužil zápis do Guinnessovy knihy rekordů, a to v roce 1998. Za dechberoucí exponát vdčíme jindřichohradeckému měšťanovi a punčochářskému mistrovi Tomáši Krýzovi (1838-1918), který na výrobě svého celoživotního díla strávil prakticky celý život – začal od svých 18 let a tento řemeslný skvost dokončil po více jak šedesáti letech.³⁷ Muzeu dílo daroval v roce 1935 Krýzův syn.

2.4.1.2.1.1.1 Vznik jesliček

Velkolepý betlém vystavěl na ploše 60 m², měří úctyhodných 17 m, šířka i výška čítají 2 m. Při návštěvě betléma žasneme obdivem nad 1 398 figurkami lidí a zvířat, přičemž 133 postavíček je pohyblivých. Výška postav se pohybuje okolo 16 cm a s výjimkou plastických hlaviček jsou celé ze dřeva. Pohyb umožňuje soustava válců, odkud se sbíhají struny k postavám. Původní ruční pohon nahradila v 60. letech 20. století elektrická energie.

2.4.1.2.1.1.2 Struktura jesliček

Kromě typické scény narození Páně se sv. Rodinou, třemi králi a darovníky, situované ve středu betlému, jsou zde patrné i výjevy z evangelia, například útěk sv. Rodiny do Egypta, vraždění nevinů, obřezávání malého Ježíše apod. Další části znázorňují poetickou vesnickou krajinu a měšťanskou architekturu dokládající život lidí 19. století. V jesličkách nalezneme i rudný důl s horníky, či bránu s padacím mostem a strážnými hlídající město. Dílo zapůsobí množstvím dopodrobna vypracovaných maličkostí (miniaturní porcelánové nádoby na prostřeném stole v Herodesově paláci). Jen s ročním zpožděním přivítalo muzeum další dva cenné betlémy Emanuela a Bohdana Steinocherových, které doplnily obě strany Krýzových jesliček.

2.4.1.2.2 Knihovna a badatelna MJ

Knihovna je neoddělitelným prvkem muzea, s nímž se zároveň společně vyvíjela a sloužila pro potřeby jeho pracovníků, badatelů a návštěvníků.

³⁷ http://cs.wikipedia.org/wiki/Krýzovy_jesličky

Své nové místo našla knihovna v nedávno opraveném bývalém klášteře minoritů, kde nyní část muzea sídlí. Hojně vyhledávaná je nejen odbornými pracovníky, ale taktéž i širokou veřejností.

I přesto, že z ní vyrostla moderní instituce čítající 30 000 svazků, z toho je 15 000 ve sbírkovém a 15 000 v odborném fondu, stále oplývá svým nepopiratelným kouzlem. S nově fungující knihovnou byla zároveň zřízena i badatelna nabízející zázemí 6 badatelům a dostatečný komfort studujícím. Navíc je také využívána za účelem výuky pro základní a střední školy.

Knihovna a badatelna, na jejichž výstavbě se podílely MK, město JH a zřizovatel muzea Jihočeský kraj, nyní patří k nejvýznamnějším pracovištím na jihu Čech.

2.4.1.2.3 Sbírkový fond

Část předmětů ze Sbírkového fondu slouží k expozičním účelům. Tento fond se dále rozvětňuje do několika podsbírek, např. archeologická, historická, etnografická, numizmatická, umělecká, militária atd.

2.4.1.2.4 Další objekty ve spojitosti s Muzeem Jindřichohradecka

Hlavní část muzejních expozic je dodnes ponechána v budově bývalého jezuitského semináře na Balbínově náměstí, ovšem další části muzea nalezneme v jiných památkových stavbách. Je tím myšlena:

- městská vyhlídková věž při kostele Nanebevzetí Panny Marie
- kostel sv. Jana Křtitele s klášterem minoritů;

ad 1) Součástí MJ je městská vyhlídková věž Proboštského kostela Nanebevzetí Panny Marie, kterou vlastní město. MJ ji pronajímá za poloviční podíl ze zisku z jejího provozování.

Děti se mohou těšit na nejrůznější akce a klání, které se konají díky aktivitě muzea a za podpory mediálních partnerů. Příkladem je při Mezinárodním dni muzeí oblíbená sportovně - zábavná soutěž o nejrychlejšího běžce do 153 schodů vyhlídkové věže známá pod názvem „Běž na věž“ o putovní pohár ředitele muzea, doplněná kulturním programem (koncert, cvičení hasičů, atd...).³⁸ Více o věži viz str. 24.

ad 2) V téměř v historickém středu města se vyjímá jedno ze sídel MJ, kostel sv. Jana Křtitele s bývalým klášterem minoritů, později přeměněným na špitál. Areál zmíněného objektu patří Jihočeskému kraji, ale MJ bylo dáno právo svatyni spravovat. Zde sídlí také

³⁸ http://www.novadomus.cz/jh_kultura.html

ředitelství muzea. MJ bylo ochotno po nedávné rekonstrukci objektu otevřít interiéry veřejnosti.

V kostele, přesněji řečeno v jižní lodi kostela probíhá stálá expozice, jež má za cíl přiblížit historii tohoto komplexu. Tato část stavby tedy slouží jako výstavní síň. Historická památka je vhodná i pro koncertní představení. V rámci obnovy byla jednotlivá podlaží kláštera upravena na výstavní, konferenční, kancelářské a depozitní prostory. Jedním z nich je i konferenční sál, ve kterém pravidelně probíhají semináře a přednášky spolku Přátelé starého JH a Klubu historie letectví. Více o tomto kostele viz str. 23.

2.4.1.3 Národní muzeum fotografie³⁹

Vznik této obecně prospěšné společnosti v prostorách jezuitské koleje v JH založené Městem JH a občanským sdružením Muzeum fotografie, jejíž budování, aktivity a projekty jsou závislé na finančním přispění EU, finanční podpoře státu, městě JH, soukromých společnostech a osobách, se datuje na 21. června 2002.

V následujících letech prošlo muzeum rekonstrukcí, aby posloužilo svému účelu, a to jen díky pozitivnímu přístupu města a zastupitelstva. V březnu roku 2004 byla veřejnosti zpřístupněna první rekonstruovaná část, v říjnu 2006 došlo k otevření celého přízemí a v červnu 2007 byla dokončena stavební rekonstrukce nádvoří. Do budoucna se plánuje obnova obou pater objektu.

Podnět k výstavbě tohoto reálného subjektu, který se zaměřuje na fotografie ve spojitosti s ostatními obrazovými médii, dala potřeba vytvořit v ČR fotografickou instituci, která by v obrazovém zpracování ilustrovala vývoj lidské společnosti a kultury. Muzeum tedy shromažďuje historické i současné fotografie, systematicky zpracovává a konzervuje českou fotografii. Pořádá výstavy fotografií jak českých, tak i světově známých fotografů.

Ačkoliv má za sebou teprve krátkou historii, přesto tato moderní organizace zaznamenala již mnoho úspěchů a měla by budit zaslouženou pozornost a respekt a samozřejmostí je i snaha o zachování pro další generace.

Obrázek 4: NMF sídlící v bývalé jezuitské koleji

Zdroj: <http://ftp.czechtourism.com>

³⁹ <http://www.nmf.cz/>

2.4.1.3.1 Cíle a poslání

Přáním instituce je dokázat vybudovat a neustále rozvíjet, aktualizovat a doplňovat unikátní sbírku fotografií českých autorů a fotografické techniky. Za důkladnou a poctivou péčí stojí záchrana a prezentace stále poněkud opomíjeného kulturního dědictví české fotografie a s tím související zvýšení prestiže této umělecké oblasti u nás.

2.4.1.3.2 Zlatý fond NMF

Základ muzejních sbírek tvoří Zlatý fond NMF – soubor 220 děl různých žánrů současných českých fotografů žijících doma i v zahraničí. S tímto výstavním souborem se subjekt od svého založení prezentoval na veřejnosti. Sbíрка zastupující své muzeum a jeho první dárce se tak stala nezaměnitelnou a ve své formě a rozmanitosti jedinečnou. V moderně vybaveném archivu se studijním zázemím se průběžně shromažďuje reprezentativní fond historických i současných fotografií.

Z aktivity NMF společně s Českou národní bankou vznikl dlouhodobý projekt výstav tematických souborů Zlatého fondu. Muzeum se tak každoročně představuje v prostorách Kongresového centra této instituce. V roce 2005 se uskutečnila výstava Zlatého fondu rovněž v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

2.4.1.4 Landfrasova tiskárna a vila se zahradou

Pro národní život Hradce a jeho okolí znamenalo mnoho, že již koncem 18. století zde bylo kulturní středisko, schopné poskytovat určité vzdělávací možnosti lidu k udržení jeho jazyka a myšlení. Byla to tiskárna rodiny Landfrasů.

Empírový vzhled tiskárny, který se zachoval dodnes, dal budově její stavitel Josef Schaffer v roce 1827. Tehdy k původnímu domu přistavěl patro a vytvořil mu novou fasádu. Jméno Landfrasů nerozlučně spjaté s kulturní historií JH pronikalo na titulních listech knih nejen do okolí města, ale i na celý český venkov. Z tiskárny více než sto let proudily ke svým čtenářům tisíce svazků knížek lidového čtení, jarmarečních a pouťových písní, modliteb a modlitebních knih i regionálních novin.⁴⁰

Další významnou památkou na tuto slavnou rodinu je vila se zahradou na pravém břehu řeky Nežárky proti zdejšímu zámku. Jde o jednopatrový dům v empírovém stylu s původně obdélným půdorysem, který se po pozdější přístavbě změnil na téměř čtvercový s obdélně vykrojeným rohem. Zahradu, architektonické dílo snad ještě významnější než samotná vila, i v tomto případě navrhl a v letech 1826 - 1839 vybudoval Josef Schaffer podle přání majitele.

⁴⁰ CHARVÁTOVÁ, E. Jindřichův Hradec, str. 89

Na terasovité zahradě, která byla vystavěna podle barokových pravidel, zaujme pavilón, gotický letohrádek, poustevna, kuželna a skleníky. Po určitou dobu se stala střediskem společenského života.⁴¹

2.4.1.5 Radnice⁴²

První zmínka o radnici pochází z roku 1493, kdy na ní byla vybudována věžička s orlojem. Začátkem 17. století došlo k její přestavbě, při které byla zrušena ulička, kde bývaly krámky s chlebem - průchod se dodnes označuje jako „chlebnice“.

Dnes se jedná o dvoupatrovou budovu s mansardovou střechou, nad průjezdem vyniká městský znak. Funkci radnice plnila budova do roku 1848. Pak se městské úřady přemístily do protějšího domu a až do počátku 20. století sídlilo v budově radnice okresní hejtmanství. Mezitím se podle návrhu českého architekta Jana Kotěry pozměnil vnitřek této budovy, především zasedací síň. Po 2. světové válce přestala radnice sloužit svému původnímu účelu a teprve od roku 1991 jsou tu kanceláře odboru výstavby a územního plánování MÚ.

2.4.1.6 Kostel sv. Jana Křtitele s klášterem minoritů⁴³

Tento kostel, který byl vybudován přibližně ve třetí čtvrtině 13. století na místě původní románské svatyně, je známý jako nejstarší stojící církevní objekt JH. Následující století je spojeno s výstavbou kaple sv. Mikuláše, o níž se často hovoří jako o perle vrcholné gotiky v jižních Čechách. V této době byla rovněž započata stavba kláštera a správa přešla do rukou minoritů. Hlavní loď upoutá svými unikátními nástěnnými obrázky. Trojkřídlý jednopatrový klášter, který ukrývá i rajský dvůr chráněný křížovou chodbou, oplývá pozdně gotickými malbami. Ve 2. polovině 16. století se z kláštera stal špitál a k němu také přibyla nová renesanční budova.

Tato výrazná architektonická dominanta v 80. letech 20. století připadla Jindřichohradeckému muzeu, který ho zpřístupnil veřejnosti. Od roku 2002 je také k dispozici veřejnosti nově zrestaurovaná křížová chodba minoritského kláštera.

2.4.1.7 Proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie

Za nápadnou dominantu staré části JH je považován významný gotický kostel založený již kolem poloviny 14. století, později doplněn o nejhodnotnější část objektu, tzv. Špulířskou kapli, která ukrývá zajímavou krouženou žebrovou klenbu s figurálními svorníky a plastické ozdoby se zvířecími motivy. Tato cenná památka, kterou značně poškodil požár v roce 1801,

⁴¹ <http://www.slavnevil.cz/vily/jihocesky/vila-aloise-landfrase>

⁴² http://www.jh.cz/cz/_turistika/_pokladnice/pamatky/stara_radnice.html

⁴³ http://www.jh.cz/cz/_turistika/_pokladnice/pamatky/kostel_krtitele.html

musela být poté znovuobnovena. Tvoří ji pseudogotické trojlodí s vystupující střední lodí, protáhlý presbytář s pětibokým závěrem a nepravidelná sakristie při severní stěně kostela. Z původní stavby před požárem mnoho nezbylo, proto má o to vzácnější hodnotu vzácná kamenná křtitelnice z 20. let 16. století a gotická soška Madony dochovaná z první poloviny 15. století.

Kostel se chlubí ještě další zajímavostí: jeho nádvořím prochází 15. poledník východní délky. Možnost shlédnout tento známý objekt se nám jeví pouze v době mší a církevních slavností.⁴⁴

Neodmyslitelnou součástí kostela je i téměř 70 metrů vysoká hranolová štíhlá věž se zvonovitou střechou a přístavky. V letním období se otevírá veřejnosti a vytrvalí lidé, kteří zdolají 153 schodů, se přitom ocitnou ve výšce 513 m n. m. a z jejího ochozu se mohou kochat překrásným pohledem na město a široké okolí.⁴⁵

2.4.1.8 Kostel sv. Kateřiny s františkánským klášteřem a klášteříček⁴⁶

Tento objekt vytváří urbanisticky zajímavý a v historii města důležitý celek. Kostel představuje pozdně gotickou jednolodní stavbu, jejíž vznik se datuje na konec 15. století. Přibližně o 200 let později již ke kostelu přiléhaly dvě raně barokní kaple rondelového typu - sv. Antonína Paduánského a sv. Porciunkuly (dodnes se dodržuje tradice oblíbené jindřichohradecké pouti porcinkule), které vynikají svým bohatým zdobením. Na severní straně doplňuje svatyni františkánský klášter, který byli nuceni františkáni opustit v polovině 20. století. Jedná se o čtyřkřídlou jednopatrovou budovu původně vystavěnou také v gotickém slohu, ovšem v roce 1619 areál vyhořel a klášter byl rekonstruován ve stylu barokním.

Objekt je propojen úzkou zděnou chodbou s protilehlým jednokřídlým „klášteříčkem.“ Původně sloužil jako špitál pro malomocné ženy, později se proměnil v sídlo vdov.

Na počátku tohoto století následovaly rozsáhlé opravy a v současné době zde má sídlo Okresní soud.

2.4.1.9 Jezuitská kolej s kaplí sv. Maří Magdaleny⁴⁷

První zprávy o zřejmě nejstarším kostele v JH, spravovaného řádem německých rytířů, se objevují již ve 13. století. Svatyni na počátku 17. století výrazně poničil požár, což vedlo na jejích základech za dalších pár let k výstavbě raně barokní kaple, jejíž interiér zaujme cennou štukovou výzdobou. U této historické stavby vyrostla na sklonku 16. století pozdně

⁴⁴ KOCOUREK, J. Český atlas – Jižní Čechy, str. 218

⁴⁵ <http://www.mjh.cz/sekce/49-stavebne-historicky-vyvoj>

⁴⁶ http://www.jh.cz/cz/_turistika/_pokladnice/pamatky/kostel_kateriny.html

⁴⁷ http://www.jh.cz/cz/_kultura_sport/magdalena.html

renesanční jezuitská kolej, v jejímž přízemí mohou návštěvníci obdivovat rozsáhlé nástěnné a nástropní malby pocházející pravděpodobně z 1. poloviny 17. století, které byly odkryty a zrestaurovány během oprav v letech 2003 – 2006. Téměř od počátku při koleji působilo také jezuitské gymnázium, patřící k nejstarším v Čechách, a nedlouho po zrušení jezuitského řádu v roce 1773 se v jejích prostorách usadila vojenská armáda a kolej se tak na dobu 200 let veřejnosti uzavřela.

Od poloviny 90. let 20. století spadají zmíněné objekty pod Město JH, které do nutných rekonstrukcí investovalo nemalé finanční prostředky. Od roku 1998 jsou prostory kaple vhodné ke konání různých společenských a kulturních událostí a akcí, k nejčastějším se řadí svatební obřady.

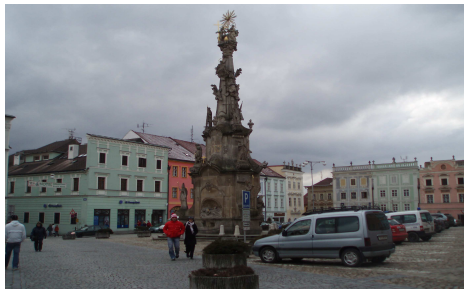
Budovu jezuitské koleje obsadilo NMF. Koleji se tedy vrátila původní funkce kulturního a vzdělanostního centra.

2.4.1.10 Náměstí Míru a sousoší Nanebevzetí Panny Marie⁴⁸

Na lichoběžníkovém náměstí Míru nás upoutá řada gotických domů z konce 14. století, ale i budovy z období renesance (16. století). Fasády domů zastupují barokní a klasicistní sloh. Náměstí doznalo úprav zejména na přelomu 18. a 19. století a tyto stavební zásahy byly z větší části svěřeny do rukou místního architekta Josefa Schaffera. Náměstí Míru tvoří kostru města a soustřeďuje se v něm institucionální a společenský život a probíhá v něm turistický ruch.

Náměstí dominuje uprostřed stojící sousoší Nanebevzetí Panny Marie postavené v 60. letech 18. století. Někdy také bývá nazýváno „Sousoší Nejsvětější Trojice.“ Autorem 20 m vysokého sloupu je sochař Matouš Strahovský. Jako výrobní materiál byla použita žula a mušlový vápenec. Tato nejvýznamnější barokní památka města je tvarovaná do trojbokého jehlanu. Sestává ze sochy Panny Marie, sousoší Nejsvětější trojice (Bůh otec, Bůh syn a Duch svatý) na vrcholu a postav světců a andělů.

Obrázek 5: Náměstí Míru v Jindřichově Hradci

Zdroj: Vlastní fotografie

⁴⁸ http://www.jh.cz/cz/_nase_mesto/pamatky/namesti_miru.html

2.4.1.11 Langrův dům

Z historických památek města láká turisty také honosný Langrův dům, stojící na severovýchodní straně náměstí Míru. Tento dům, který patří k nejstarším budovám ve městě, vznikl ve 30. letech 16. století a díky sgrafitům s biblickými motivy na fasádě si ho nelze nevšimnout. Původně byl objekt vystavěn ve stylu gotickém, ovšem dnešní podobu zapříčinilo spojení dvou domů a renesanční přestavba. Ze strany od náměstí se pyšní podloubí svými diamantovými klenbami, ale můžeme shlédnout i nitro stavby, kde na nás zapůsobí nádvorní strana domu s renesanční arkádovou pavlačí.⁴⁹

Nyní v budově sídlí výstavní a prodejní umělecká Galerie Inspirace, kterou provozuje občanské sdružení Jindřichohradecká kulturní společnost a mezi jejíž členy patří mimo jiné rodina Langrova, současný majitel tohoto pozoruhodného objektu a zároveň potomci Antonína Langera, který tento skvost koupil na počátku 19. století. Památka nese jméno výše zmíněného obchodníka. Dům se svým malebným nádvořím slouží k pořádání různých koncertů a komorních divadelních představení, využívána je i tamější internetová kavárna.

Langrův dům se pravidelně aktivně zapojuje do programu Festivalu řemesel a vyznání.⁵⁰

2.4.1.12 Ateliéry tapisérií⁵¹

Proslulé jindřichohradecké gobelínové dílny, nyní známé pod názvem Ateliéry tapisérií, s.r.o., mají dlouholetou tradici, jež potvrzují řadou domácích i zahraničních odborných úspěchů. Jejich zakladatelkou byla Marie Hoppe-Teinitzerová.* Svůj život zasvětila ručnímu tkaní a restaurování gobelínů a byla jí udělena cena za zásluhy o rozvoj českého textilního umění. V 50. letech však byl její majetek znárodněn a roli vedoucího dílen převzal textilní specialista Josef Müller. V roce 1991 byly opět privatizovány, současným majitelem Ateliérů je Jan Fidler. Celkově tkalcovské dílny nyní příliš neprosperují, ve světě jich mnoho zkrachovalo a v Evropě bychom jich našli pouze několik, např. ve Francii, Belgii, Velké Británii či ve Španělsku.

⁴⁹ KOCOUREK, J. Český atlas – Jižní Čechy, str. 216

⁵⁰ <http://www.langruv-dum.cz/>

⁵¹ Při tvorbě tohoto odstavce se vycházelo z uvedených zdrojů:

http://www.novadomus.cz/pamatky/ostatni_jh.html;

http://cs.wikipedia.org/wiki/Marie_Hoppe-Teinitzerov%C3%A1; <http://www.radio.cz/cz/clanek/5265/limit>;

* Narodila se ve vsi Čížkov u Pelhřimova a vynikla jako textilní výtvarnice. Na samém počátku 20. století působila ve sdružení Artěl – ateliér zabývající se výtvarnou prací. Po dvou letech činnost v tomto spolku ukončila a v roce 1910 si v Praze založila vlastní dílnu. Nedlouho poté ji přestěhovala do JH, kde je v provozu dodnes.

Tato situace se však netýká gobelíny v JH, zde nouze o práci není. 25 – 30 zaměstnanců se dnes zaměřuje převážně na monumentální tapiserie pro dotvoření interiérů velkých bank či hotelů, dále drobné tapiserie a textilie pro bytové interiéry, unikátní koberce a restaurátorské práce. Podnik vyznává základní filozofii, a to v návaznosti na minulé tradice a úspěchy udržet a rozvíjet mistrovský um a dovednost uměleckořemeslné práce tkadlen a restaurátorek.

V areálu Ateliérů, v jednom z bývalých koželužských domků poblíž Nežárky, vznikla také prodejna zdejších výrobků a restaurace. V případě zájmu lze s majitelem domluvit i exkurzi v nedaleké dílně, která je situována v ulici Komenského vedoucí do náměstí Míru.

2.4.1.13 Rybník Vajgar⁵²

Vajgar, který právem patří k typickým znakům města, zasahuje téměř až do jeho středu. Vznikl při soutoku Hamerského potoka a řeky Nežárky, kde se odedávna vyskytovaly široké a nebezpečné bažiny. Po vybudování hradu ve 13. století zaujímal významnou součást hradního opevnění. V 16. století nesl rybník jméno Městský, na počátku 18. století se změnil název na Zámecký. A jak tedy vzniklo následné pojmenování Vajgar? Bylo odvozeno od podobně znějícího německého slova Weiher. Rybník se využíval převážně pro chov ryb a byl včleněn do rybníční sítě. Dosahuje rozlohy 49 ha a maximální hloubka byla naměřena cca 5 m.

V souvislosti s tímto vodním dílem nutno zmínit také 2 obdivuhodné kulturní památky. V prvním případě je myšlena hráz s jezem, která představuje technický vynález udržující hladinu Vajgaru. Druhá z nich, kamenný most pocházející z roku 1830, rozděluje rybník na dvě části - Malý a Velký Vajgar. Malý Vajgar obklopuje SHZ a přispívá tím k malebnému zátiší místa, kdežto Velký Vajgar tvoří nejpodstatnější část celého rybníku. Všímvým turistům zajisté neunikne uměle vytvořený ostrůvek, který byl postaven z iniciativy hraběte Černína po polovině 19. století. Chtěl tak potěšit svou manželku.

⁵² Při tvorbě tohoto odstavce bylo čerpáno z uvedených zdrojů:
http://www.jh.cz/cz/_turistika/_pokladnice/pamatky/vajgar.html;
<http://jindrichuvhradec.php5.cz/pamatky/rybnik-vajgar.php>

3 Experimentální část

3.1 Infrastruktura cestovního ruchu⁵³

Aby se daný region či město mohly dále úspěšně rozvíjet a vykazovaly hojnou návštěvnost, měly by disponovat organizačně technickými předpoklady pro uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu (doprava, komunikace, zásobování elektřinou a pitnou vodou, maloobchodní síť, banky, směnárny, kulturní zařízení apod.). Kvalita této infrastruktury velice ovlivní názor návštěvníků na celkový pobyt a spokojenost v dané destinaci. Infrastrukturu CR dělíme na základní (ubytovací, stravovací a dopravní služby) a doplňkovou (sportovní a kulturní služby).

3.1.1 Ubytovací služby

Účelem ubytovacích zařízení je poskytnout hostům přechodné ubytování a služby s tím spojené (zejména stravovací) na jednu nebo více nocí. Turisté by měli mít možnost volit ze široké škály kategorií těchto provozoven (tzn. výběr od nejrůznějších typů hotelů přes penziony až k turistickým ubytovnám, kempům, bungalovům či privátům). V dnešní době mohou posloužit k přenocování i kulturní nebo památkové objekty, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny a mnohá další zařízení.

Kapacita ubytovacích zařízení v JH odpovídá potřebám. Celkově se dá říci, že počet lůžek je stabilní, pouze je nutné zaměřit se na zlepšení kvality služeb ubytovacích zařízení nižších kategorií. Přibývajícím počtem návštěvníků města a okolí tedy vede ke zkvalitnění a rozšíření služeb. Rozumným řešením zvyšování kapacity ubytování a počtu lůžek se stávají nově vznikající rodinné penziony a hotely v okolí města a na venkově. Přispívají k prodloužení pobytu turistů ve městě nebo v oblasti a také se tím podporuje rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky.

3.1.1.1 Hotely

Nabídka hotelů v JH je celkem dostačující, převažují zařízení se čtyřmi a třemi hvězdičkami, své zastoupení ve městě ovšem nemá pětihvězdičkový hotel pro hosty toužící po luxusním vybavení. Drtivá většina těchto provozoven se nachází poblíž historického jádra města.

⁵³ Program rozvoje města Jindřichův Hradec – část I. 1. Dopravní infrastruktura, část II. 1. Rozvoj cestovního ruchu, část II. 4. Kultura, část VI. 2. Sport, 2003, pokud není uvedeno jinak, bylo použito informací z uvedených zdrojů při tvorbě této kapitoly

Hotel Concertino – Zlatá husa ****

Hotel Concertino byl otevřen v roce 1996 v historickém centru JH. V tomto ojedinělém hotelovém komplexu se snoubí objekty z období renesance se zcela nově vybudovaným moderním ubytovacím zařízením. Nabízí nejen pohodlné ubytování pro všechny typy zákazníků (rodinné dovolené, víkendové pobyty, služební cesty, konference a školení včetně firemních akcí), ale i prvotřídní českou, mezinárodní a rybí kuchyni v restauraci Zlatá husa nebo grilování na letní terase a mnohé další možnosti po celý rok.⁵⁴

Hotel Frankův Dvůr ****

Tento hotelový komplex umístěn cca 2 km od centra JH má zaujmout náročnější domácí i zahraniční klientelu, které vyhovuje příjemná atmosféra venkovské usedlosti. Vyznačuje se celoročním širokým spektrem poskytovaných služeb a nabízí využití od rodinných pobytů až po možnost pořádání firemních a kongresových akcí. Hotel uspokojí také milovníky rybaření – mají možnost věnovat se svému koníčku na rybnících sousedících s hotelovou budovou. Jedna ze dvou hotelových restaurací se orientuje na speciality slovenské a maďarské kuchyně včetně vegetariánských a rybích specialit.⁵⁵

Hotel Grand ***

Tento hotel je členem největšího českého hotelového řetězce OREA HOTELS. Nachází se v samotném centru města, nedaleko SHZ JH. Poskytuje komfortní ubytování a celou řadu atraktivních programů, aktivit a doplňkových služeb po celý rok. Vlastní relaxační a rekondiční centrum. K dispozici je restaurace ve středověké atmosféře. Wellness, Relax & Seminar Hotel Grand nabízí také speciální balíčky služeb za výhodné ceny. Hotel je vybaven i pro pořádání firemních akcí, školení, meetingů, svateb a rodinných oslav.⁵⁶

Hotel Bílá paní ***

Jedná se o stylový rodinný hotel s přátelskou a pohodovou atmosférou vystavěný v budově památkově chráněného objektu z 15. století, který je situován v historickém jádru města v těsné blízkosti SHZ JH. Kromě klasických jedno - či vícedenních pobytů zajišťuje i svatební nebo promoční hostiny a také firemní večírky.⁵⁷

⁵⁴ <http://www.concertino.cz/>

⁵⁵ <http://www.accommodationinczech.com/hotel-frankuv-dvur-jindrichuv-hradec/>

⁵⁶ <http://www.hotel-grand.cs-ubytovani.eu/Jindrichuv-Hradec.htm>

⁵⁷ <http://www.hotelbilapani.cz/>

Hotel Perla ***

Hotel Perla, zrekonstruovaná secesní budova nedaleko historického centra města, autobusového i vlakového nádraží, láká turisty svým celoročním kompletním sortimentem služeb v oblasti ubytování, stravování a pořádání společenských akcí.⁵⁸

Hotel Vajgar ***

Zaujímá výhodnou polohu v centru, přímo na náměstí Míru. Hotel byl vybudován v historicky cenné budově, která je chráněnou městskou památkou. Kromě ubytování a stravování mohou návštěvníci využít přímo v hotelu kadeřnických služeb nebo služeb cestovní kanceláře. Tamější restaurace se kromě tradičních pokrmů zaměřuje i na oblíbená jihočeská jídla a italskou kuchyni včetně specialit. V případě potřeby hotel uspořádá i různá školení, semináře, pracovní porady, svatby, rodinné a společenské oslavy.⁵⁹

3.1.1.2 Penziony

Většina penzionů v JH a jeho okolí funguje celoročně, ale najdeme zde i penziony se sezónním provozem, které slouží pouze určitou část roku. Z celkového počtu všech penzionů je zde uvedeno několik jako příklad.

Penzion Pod Zámkem ***

Penzion, kavárna Hana Club ***

Penzion Eva ***

Penzion Pod věží ***

Penzion Iga ***

Penzion Skrýchov **

Penzion Černej pták

Penzion Kapitán **

Penzion U Tkadlen **

Penzion U Muzea **

Penzion Na 15. poledníku ***

Penzion a vinárna Gibbon **

Cyklopenzion Kasper ***

Penzion „U Václava“ ***

Penzion U Papoušků

Penzion U Součků ***

Penzion Měšťan

Penzion Dobré časy

Návštěvníkům města a okolí se nabízí i další možnosti ubytování. V létě lze využít kolej fakulty managementu, kde je k dispozici cca 300 lůžek.

Pro méně náročné výletníky je ideální volbou chatka, karavan či stan v kempu. Nejbližší k JH (vzdálenost 3 km) je situován kemp Jindřiš. Ke koupání slouží bývalý pískový lom s čistou vodou a i příznivci rybaření si zde přijdou na své (možnost rybolovu v soukromém rybníku). K dalším možným aktivitám patří cyklistika, houbaření nebo procházky Jindřišským

⁵⁸ <http://www.hotelperla.cz/>

⁵⁹ <http://www.hotel-vajgar.cz/>

údolím (civilizací nezasažená příroda), na které kemp přímo navazuje. Ostatní (auto)kempy leží již ve větší vzdálenosti od města, v rozmezí do 20 km bychom našli například rekreační středisko Agmar – Malý Ratmírov, autokemp Kunžak, autokemp Komorník, autokempink Osika nebo autocamp Zvůle.

Některým lidem vyhovují svým zařízením turistické ubytovny (v nabídce např. ubytovna Jitka a.s. nebo ubytovna TJ Slovan), někdo upřednostňuje raději priváty (např. privát Astra, privát Myra, privát Dům Avalon, ubytování U Zámku a ostatní) a dobrodruhy láká nocování pod širákem. Zvýhodnění jsou návštěvníci, kteří mají v JH nebo jeho okolí známé či přátele.

3.1.1.3 Cech ubytovatelů

Na Jindřichohradecku působí Cech ubytovatelů a cestovního ruchu. Jedná se o zájmovou organizaci založenou na profesním principu, která prosazuje a hájí zájmy svých členů. Patří sem hotely, penziony, priváty, rekreační zařízení, chalupy a kempy, ale sdružuje i subjekty působící v oblasti cestovního ruchu, např. JHMD nebo Agentura OK v oblasti sportu. Pozitivním krokem je možnost ubytování turistů v apartmánech některých stanic Jindřichohradeckých úzkokolejek. Spolek má své webové stránky (www.ubytovatele.cz), které disponují velkým výběrem ubytování. Vyhledávání je usnadněno rozdělením podle lokality, typu ubytování, kapacity objektu, atd.

3.1.2 Stravovací služby

Stravovací zařízení zajišťují většinou obslužným způsobem stravovací služby hostům s širokým výběrem pokrmů základního stravování.

Ve městě najdeme dostatek restauračních zařízení, zároveň jejich počet i kvalita služeb nadále roste. Mimo město ovšem počet stravovacích zařízení klesá a nezbytné je také inovovat hostince na vesnicích a zlepšit jejich úroveň. V samotném JH bychom napočítali kolem šedesáti podniků poskytujících stravování či alespoň menší pochutiny. V tamějších restauracích (např. Sparta, U Dobroty, U Papoušků nebo „Apetit“) či hospůdkách (Na Nežárce, U Václava aj.) si pochutnáme na klasickém menu, na mezinárodní kuchyni (především slovenskou, maďarskou, italskou a řeckou) se zaměřují hlavně hotelové restaurace (např. hotel Frankův dvůr, Vajgar nebo Concertino). Nelze zapomenout na originální Švejk restaurant. Tato restaurace, která hledala inspiraci v typicky české postavě, populárním vojákově Švejkovi, proslula kromě nápaditého interiéru (např. vitráže podle obrázků Josefa Lady) svou vynikající staročeskou kuchyní a oblíbeným pivem Pilsner Urquell. Ve městě jsou zastoupené i pizzerie, kde si lze dopřát speciality italské kuchyně (pro příklad Padrino, Palermo, pizza – bar Denisa). V současné době velice oblíbené formy stravování, tzv. fast

foody, nechybí ani v JH (např. asijské bistro Alka). Milovníci asijských jídel mohou navštívit také Čínskou restauraci či restauraci Shanghai. Život si můžeme osladit v několika cukrárnách (např. Růže, U Doskočilů), kavárnách (Art Café, Segafredo) nebo čajovnách (U Zámku). Možnost zábavy či relaxace u dobrého pití nabízí kluby, vinárny, cocktail bar a herna – bary v historickém centru i okrajových částech města.

3.1.3 Dopravní služby

Dopravu lze označit za jeden z rozhodujících faktorů pro rozvoj obcí a regionů, tedy cestovního ruchu, především pak silniční a železniční doprava.

3.1.3.1 Silniční doprava

JH je významnou dopravní křižovatkou. Leží na důležitém silničním tahu směřujícím z ČB do východních Čech. Významné jsou také silnice ve směru východním na jižní Moravu, směrem na jih k rakouským hranicím a především silnice směrem na západ, která město napojuje na mezinárodní trasu E 55. Většina tranzitní silniční dopravy je dnes odkloněna po obchvatu. Oblasti by však prospělo prodloužení dálničního tahu z Prahy do ČB.

Městskou hromadnou dopravu a většinu regionální a dálkové autobusové dopravy zajišťuje dopravce ČSAD JH, který dnes patří do skupiny ICOM Transport. Druhým autobusovým dopravcem se sídlem v JH je JH Bus, který nasazuje do provozu také historický autobus. Ale také další dálkoví dopravci mají jednu ze svých zastávek v JH, například ČSAD Jihotrans, ČSAD Ústí nad Orlicí, Connex Východní Čechy nebo Tourbus. Velký význam zaznamenává autobusové spojení do krajského města ČB, autobusy konkurují železnici také ve spojení s Prahou.

Jako podstatný problém se ukázalo parkování ve městě. Je to způsobeno nevyváženým stavem nabídky a poptávky parkovacích míst. Zvláště v době dopravní špičky či sezónním období řidiči marně hledají dostupné povolené místo k zaparkování. To vede k nárůstu nedovolených stání a celkově se omezuje volný pohyb a bezpečnost ve městě. Nebere se tím ani ohled na překrásné historické městské prostředí. Smutná je situace například v historickém středu města, ze kterého se stalo jedno velké parkoviště. Především jinak malebné náměstí Míru je z velké části obsazeno automobily. Dle mého názoru auta v takovémto rozsahu tomuto místu škodí - znehodnocují veřejný prostor, vytvářejí nepříjemný hluk a kazí vzduch.

3.1.3.2 Železniční doprava

Městem prochází jedna železniční trať normálního rozchodu, jejíž provoz spadá pod podnik České dráhy. Jedná se o trať Veselí nad Lužnicí - Horní Cerekev – Jihlava, která je

dnes v celém úseku elektrifikována a v koncových stanicích napojená do návazné sítě celostátních drah. Vypravují se po ní nejen osobní vlaky, ale též rychlíky. Mimo této tratě odsud vedou také dvě úzkokolejné dráhy provozované společností Jindřichohradecké místní dráhy (JHMD).

3.1.3.3 Letecká doprava

JH disponuje také svým letištěm. Je provozováno Aeroklubem JH. Jedná se o veřejné vnitrostátní letiště na severozápadním okraji JH. Díky blízkosti a snadné dostupnosti z městské zástavby je ideální k rodinným výletům a turistickým akcím s možností sledování leteckého provozu, sportovního létání a parašutismu. Zájemcům jsou poskytovány vyhlídkové lety s možností fotografování.

3.1.3.4 Pěší a cyklistická doprava

Oba tyto typy dopravy jsou ve městě a jeho okolí velmi rozšířené. Je to ovlivněno relativně příznivou pěší dostupností, tradicí a svou roli v tomto případě sehrává také nerovnoměrné a často nepravidelné rozložení MHD. Na rozvoj a péči o pěší chodníky a cyklistické stezky by se měl klást veliký důraz, jinak hrozí nechtěný nárůst individuální automobilové dopravy uvnitř města.

3.1.4 Společensko – kulturní služby

Kultura, tedy soubor výsledků veškeré tělesné a duševní činnosti utvářející lidskou společnost, je důležitým faktorem života občanů. Pomáhá rozvíjet intelektuální, emocionální a morální úroveň každého občana. Kultura jako významné hospodářské odvětví si již dlouhou dobu drží v JH, potažmo v celém regionu, své pevné a tradiční místo, patří k prioritám města a dodnes čerpá z bohatého kulturního dědictví minulosti.

S postupným rozvojem města zde začaly vznikat hudební, osvětové, ochotnické a sportovní spolky. Některé z nich jsou činné dodnes (např. Divadelní spolek Jablonský či Pěvecký sbor Smetana).

Město se snaží podporovat kulturní dění v různých směrech a chce oslovit širokou veřejnost atraktivními nabídkami, ať už se jedná o oblast divadelního, filmového, hudebního nebo výtvarného umění. Je v kontaktu i s dalšími pořadateli a organizátory jiných kulturních akcí ve městě (SHZ JH, MJ, NMF, městská knihovna, galerie Inspirace, aj.). Kulturním a společenským organizacím, spolkům a souborům se snaží pomoci nejen formou spolupráce při organizování různých akcí, ale také jejich činnost podpořit finančně prostřednictvím finančních dotací. Souhrn kulturního dění ve městě najdeme v kulturním zpravodaji, který vydává město.

Velké oblibě se těší již dobře zavedené kulturní a společenské akce neodmyslitelně patřící k JH. Každoročně již od roku 1966 se zde v červnu koná Jihočeský festival „Concertino Praga“, soutěž mladých hudebníků, která je členem EMCY (Evropská unie hudebních soutěží mládeže). Jen o měsíc později mohou zájemci navštívit „Jihočeský hudební festival“ a folkový festival „Folková růže“, který ve spolupráci s Městem JH pořádá časopis Folk & Country. Nezapomíná se ani na děti. Druhý letní prázdninový měsíc jsou pro ně pořádány dětské slavnosti „Město dětem aneb Prázdninová akademie“. Vždy první neděli v srpnu se mohou příznivci poutí přijít pobavit na tradiční jindřichohradeckou Porcinkuli, k níž neodmyslitelně patří mše, koncerty, městské trhy a pouťové atrakce. Nelze zapomenout ani na letní „Slavnosti Adama Michny z Otradovic“. Září patří koncertům vážné hudby, tzv. „Jindřichohradecký hudební podzim“. V prosinci jsou na programu adventní koncerty a mše.

Ze sportovních akcí stojí za zmínku určitě mezinárodní veslařské závody Chalupa Cup konané v říjnu na rybníku Vajgar. Zároveň platí za velkou společenskou událost. Událost probíhá pod vedením hlavního organizátora Václava Chalupy.

V centru většiny kulturního dění stojí městem provozovaný Kulturní dům Střelnice, který disponuje dvěma sály – kinosál o kapacitě 310 míst je jediným kinem ve městě a společenský sál, který má univerzální charakter. Je tedy možné pronajmout si tento sál jak pro divadelní představení, koncerty či zábavné pořady, tak je k dispozici i pro pořádání plesů nebo konferencí.

Velkou návštěvnost zaznamenává také městská knihovna sídlící ve zrekonstruovaném objektu bývalých kasáren. Její nabídka je pestrá. Zahrnuje zahraniční i českou beletrii, naučnou literaturu, časopisy a noviny. Naopak v hudebním oddělení si lze poslechnout a vypůjčit CD nosiče, veřejnost zde může také využít služeb internetu.

3.1.5 Sportovně – rekreační služby

Odpovídající pohybová aktivita má výrazný vliv na zdraví a délku života každého jedince. Sport podporuje aktivitu, respekt a spolupráci. To ví i vedení Města JH, proto maximálně pečuje o rozvoj tělesné výchovy a sportu a snaží se zajistit co nejlepší podmínky a prostory pro sportování ve městě a přilehlém okolí.

JH disponuje dobře vybavenými sportovišti. Obyvatelé i návštěvníci JH si mohou vybrat z pestré škály možností, kam si jít zasportovat či relaxovat. Hodně z nich si jistě nenechá ujít návštěvu místního v létě otevřeného aquaparku, tedy venkovního velkého rekreačního bazénu s tobogánem a mnoha dalšími vodními lákavými atrakcemi (divoká řeka, masážní trysky, vzduchová lavice, protiproud a vlny, vodní stěna aj.). Aquapark je v provozu od 02. 07. 2004

a propojil se s krytým plaveckým bazénem dlouhým 25 m, jehož součástí je i dětský bazén. Návštěvníci si mohou v areálu bazénu dopřát také komplexní relaxační služby (sauna, solárium, posilovna, masáže, cvičení pro ženy). Za zmínku jistě stojí moderní odpočinkové centrum, tzv. Sluneční louka, na břehu rybníka Vajgar, kde si zájemci mimo jiných sportovních aktivit mohou zapůjčit loďku. V blízkosti aquaparku se nachází zimní stadion, kde se v zimních měsících provozuje kromě ledního hokeje také veřejné bruslení, a víceúčelová moderní sportovní hala. Hned na několika místech máme možnost zdokonalit se v tenise, pro příklad areál aquaparku, kde jsou vybudovány dva kurty nebo Sportoviště u Vajgaru a další. Ve městě nechybí ani volejbalové (nohejbalové) kurty nebo hřiště na košíkovou. Pobavit se můžeme u bowlingu a veřejnosti slouží také fotbalové hřiště a atletický stadion. Spokojeni budou i zájemci o golf. Golfové hřiště skýtá asi 18 km vzdálená Nová Bystřice. Kdo projevuje zájem o střelbu, tomu je určena Veřejná střelnice pro všechny druhy zbraní v Dolním Skrýchově, místní části města. Cyklisté zajisté uvítají upravené cyklotrasy v oblasti města a okolí. Mohou využít i služeb půjčovny kol v prostorách nádraží ČD v JH. V tomto regionu je díky krásné přírodě a husté síti turistických cest velmi oblíbená pěší turistika. Region je současně vyhledávaným rájem pro rybáře, rybařit lze na řekách a rybnících. Rozšířená je zde také vodní turistika. Za řeku s nejlepšími podmínkami se považuje Lužnice, doporučuje se i řeka Nežárka se svým přítokem Hamerským potokem. Mnoho lidí láká výuka jízdy na koni nebo vyjížd'ky do přírody. Těchto možností je v regionu několik.

Ve městě působí mnoho sportovních organizací a oddílů, mimo jiné i dětské sportovní kroužky, mezi nimiž vyniká Dům dětí a mládeže v JH.

3.1.6 Informační středisko⁶⁰

Informační středisko města JH je pro veřejnost otevřeno od 01. 08. 1995. Jeho umístění zajisté ocení naprostá většina lidí, protože se nachází v historickém srdci města, v jedné z nejrušnějších ulic spojující náměstí T. G. Masaryka a náměstí Míru, tzv. Panská ulice.

3 stálé pracovnice Infocentra se snaží vyjít všem návštěvníkům vstříc a být co nejvíce nápomocny. Kromě českého jazyka mluví personál anglicky, německy a rusky. Pro studenty existuje možnost vykonávat zde svou praxi.⁶¹

Co všechno TIC JH nabízí a s čím nám může pomoci či poradit? K základním úkolům samozřejmě patří poskytování turistických a kulturních informací o městě JH a regionu Jindřichohradecko a informací spojených s turistickým servisem. Na požádání Infocentrum

⁶⁰ http://www.jh.cz/cz/_turistika/_sluzby/icko.html

⁶¹ vyplynulo z řízeného rozhovoru s paní Zuzanou Bedrnovou, zaměstnankyní TIC v JH

zprostředkuje ubytování, stravování a průvodce městem (předá kontakt na průvodce nebo agenturu, která tuto činnost zajišťuje). Na toto zařízení, jehož provozovatelem je město, se můžeme obrátit i v případě potřeby vyhledání autobusových a vlakových spojů (bezplatná služba). Zajištěn je též předprodej vstupenek na kulturní, společenské a sportovní akce v regionu. Za poplatek IC provede kopírovací služby. Podílí se na prezentaci města na tuzemských i zahraničních veletrzích a výstavách a zastupuje město ve výkonných výborech ve sdruženích CR.

A jaké věci či suvenýry jsou určeny k prodeji? Můžeme si koupit plány měst, pohlednice, turistické a cykloturistické mapy, autoatlasy a průvodce, také videokazety (DVD) či knihy. V nabídce jsou jak městské a regionální, tak celorepublikové publikace. K dispozici jsou i upomínkové předměty s motivem města JH nebo turistické známky. Informační centrum vydává své vlastní mapy, letáčky a průvodce v českých i cizojazyčných mutacích (převážně v angličtině a němčině) určených k propagaci města.

I kongresová turistika se začíná ve městě významně rozvíjet a může přinášet potřebný efekt zejména mimo hlavní turistickou sezónu.

Infocentrum také upozorňuje na Vycházkový okruh historickou částí JH, během kterého uvidíme nejdůležitější památky a atraktivity tohoto kouzelného města. Okruh měří 3 km.

Podnikatelé v oblasti ubytování mohou využít možnosti aktivní spolupráce s místním Infocentrem formou Smlouvy o zajištění propagace ubytovacích služeb. V případě zájmu se smlouva každý rok obnovuje a ubytovatelé mají povinnost uhradit paušální poplatek ve výši 300,- Kč/1 rok.⁶² Jaké z toho plynou pro provozovatele ubytovacích zařízení výhody? Jejich provozovny jsou podporovány na webových stránkách JH, uvádí se také v tištěných propagačních materiálech města a letáky s vizitkami těchto podnikatelů jsou propagovány na tuzemských i mezinárodních veletrzích a výstavách, kde je IC účastníkem. Středisku se to také samozřejmě vyplatí, protože za každé uskutečněné zprostředkování získává provizi 10 % z ceny ubytování. Přehled ubytovacích kapacit ve městě a jeho okolí je vydáván i formou seznamu, který je k dostání v Infocentru a průběžně, během celého roku, je aktualizován a doplňován.

3.1.7 Webové stránky města

Oficiální internetové stránky města JH jsou hodnoceny jako povedené a moderní. Mají svou originalitu. Grafika a celková přehlednost je dle mého názoru na velmi slušné úrovni.

⁶² vplynulo z řízeného rozhovoru s paní Zuzanou Bedrnovou, zaměstnankyní TIC v JH

Co se týče obsahu, najdeme zde nejen důležité informace určené občanům JH (jako usnesení rady a města, Úřední deska, městské organizace a orgány, veřejné zakázky, projekty města, odbory úřadu apod.), ale tyto stránky slouží i turistům a zájemcům, kteří zavítají do JH nebo se chtějí o tomto městě dozvědět více. Pro ně byl vytvořen odkaz „turistický servis“, který zahrnuje základní údaje o Informačním středisku města JH, povídání o historii města, sportovní a kulturní možnosti, tipy na výlety, nabídky ubytování a stravování či služby pro veřejnost.

Aby byly stránky alespoň částečně živé, byl uprostřed stránek vyhrazen prostor pro aktuality – ať již z úřadu, města nebo jiné. Kultura je průběžně aktualizována na hlavní stránce v sekci „naše tipy“. Atraktivní jsou měnící se fotografie z města v pravém horním rohu webových stránek. Nechybí ani užitečné vyhledávání potřebných informací či mapa území města obsahující ulice a čísla popisná. Ocenit se také musí údaje o osobách, které odpovídají za správnost zobrazených informací. To podtrhuje důvěryhodnost uvedených článků.

Je samozřejmě chvályhodné, že se neustále pracuje na zlepšení a odstranění drobných nedostatků. K těm se řadí poměrně staré aktualizace některých pododkazů (cca před rokem). Důležitá sdělení jsou ale obnovována (poslední úpravy cca před 1 měsícem). Ovšem za velkou chybu lze považovat chybějící texty a sdělení minimálně v anglickém a německém jazyce, i když nutno podotknout, že na webových stránkách pro zahraniční turisty se již pracuje.

Vzhled těchto internetových stránek mile překvapuje a ačkoliv jsou rozsáhlé a na informace a novinky bohaté, tak zároveň jednoduché a město dobře reprezentují.

3.2 Statistické údaje o Jihočeském kraji⁶³

Za loňský rok se v hromadných ubytovacích zařízeních kraje ubytovalo méně jak 940 000 hostů, kteří zde strávili téměř 3 miliony nocí. Třetina hostů byla ze zahraničí, na počtu přenocování se podíleli jednou čtvrtinou. Ve srovnání s rokem předchozím, tedy 2007, kdy se v Jihočeském kraji ubytovalo přes 978 000 turistů (z toho více jak 315 000 nerezidentů), jejichž počet přenocování čítal necelé 3 128 000 (z toho nerezidenti téměř 780 000 nocí), zjištěné údaje znamenají pokles počtu domácích i zahraničních hostů o 4 % a počtu jejich přenocování o více než 5 %. V porovnání s ČR, kdy se za rok 2008 na našem území ustálil počet hostů na necelých 12 836 000, se na tomto čísle Jihočeský kraj podílí 7 %.

⁶³ Ke vzniku této kapitoly přispěly následující prameny: <http://www.czso.cz/>; Propagační materiál ČSÚ v Českých Budějovicích, 2007 a řízený rozhovor s odborným pracovníkem ČSÚ v JH, paní Irenou Skřečkovou

Počet nerezidentů na území českého státu v uplynulém roce nepřekročil 6 650 000, z čehož vyplývá, že v kraji na jihu Čech z tohoto celkového počtu využilo ubytování 5 % cizinců. Ze zahraničních hostů nocujících v Jihočeském kraji byl v roce 2008 každý čtvrtý z Německa a zhruba každý desátý z Rakouska. Těchto tradičních návštěvníků však ve srovnání s rokem 2007 na jihu Čech ubylo. Naproti tomu se zvýšil počet turistů z Japonska, Ruska a Polska – zhruba o pětinu. Vůbec nejvyšší nárůst počtu ubytovaných byl zaznamenán u hostů z Ukrajiny a Číny – o 60 % na nezanedbatelných 6 800 Ukrajinců a 5 200 hostů z Číny.

Zatímco průměrná doba pobytu domácích hostů v roce 2008 činila 4,5 dne, byl pobyt zahraničních návštěvníků v Jihočeském kraji o 1 den kratší, což ovlivňuje skutečnost, že v případě zahraničních návštěvníků jde často o poznávací cesty spojené se změnou místa noclehu. Výjimku tvoří hosté z Nizozemí, kteří přijíždějí především na pobytové dovolené; v minulém roce činila průměrná doba jejich pobytu 1 týden, což dokazuje fakt, že oproti roku 2007 se prodloužila o půl dne.

Co se týče počtu ubytovacích zařízení ve zmíněném kraji, v loňském roce došlo v porovnání s rokem předcházejícím k poklesu těchto zařízení z 1 022 na 984, tedy o 38 objektů.

Jaké statistiky vykazuje Jihočeský kraj v počtu pokojů, též když jsou srovnávány roky 2007 a 2008? Také v tomto ohledu se počet snížil, a to z 18 122 na 17 691, z čehož lze usoudit výsledek, že je méně o 431 pokojů.

Co říci k situaci ohledně lůžek v jižně položeném kraji Čech? I zde nutno konstatovat opětovný pokles. V předminulém roce bychom napočítali v daném kraji 53 590 lůžek a jen o rok později se číslo zmenšilo na 51 381 = snížení o 2 209 lůžek.

V roce 2007 představovala průměrná cena za ubytování v Jihočeském kraji 295 Kč.

Pokud bychom se měli nastítnit celkovou situaci v ČR, tak dle dostupných údajů došlo při srovnání posledních 2 let pouze k úbytku zařízení poskytujících ubytování, a sice ze 7 845 na 7 705 zařízení (rozdíl 140). Naopak počet pokojů i lůžek v naší zemi vykazuje nárůst, a to dokonce největší od roku 2000, od kdy jsou informace poskytovány. Pokoje vzrostly z počtu 172 560 na 180 162, tedy o úctyhodných 7 602 pokojů navíc a i lůžka si polepšila, konkrétně z 451 707 na 466 832 (což je o 15 125 lůžek více).

V samotném okrese JH byl k poslednímu dni roku 2007 zaznamenán počet celkových hromadných ubytovacích zařízení 203, na čemž se hotely a podobná zařízení podílí číslem 104, zbytek, tedy 99, tvoří ostatní hromadná ubytovací zařízení. Jako další možnost ubytování se jeví kempy, kterých bychom ke stejnému datu napočítali 36 a chatové osady a turistické

ubytovny vykazují počet 22. Poslední skupinu představují ostatní nespecifikovaná zařízení, kterých se v tomto okrese nachází 41.

3.2.1 Statistická data návštěvnosti jednotlivých městských atraktivit v Jindřichově Hradci⁶⁴

Tabulka 1: Návštěvnost Státního hradu a zámku v Jindřichově Hradci

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Návštěvnost	70 593	83 109	97 528	92 459	90 878	80 422	87 956

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Návštěvnost	91 445	82 145	74 549	74 232	72 082	67 808	60 915	72 013	65 000

Z tabulky 1 je patrné, že s výjimkou roku 1998 do konce minulého století se SHZ těšil veliké návštěvnosti a oblibě. Z tohoto logicky vyplývá, že největší zájem o hlavní městskou atraktivitu jevíli turisté po jejím znovuotevření 01. 07. 1993. Následující roky začala návštěvnost pozvolna klesat.

Tabulka 2: Návštěvnost Muzea Jindřichohradecka v letech 2002 – 2008

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Návštěvnost	70 697	67 185	73 319	64 146	72 345	66 305	63 558

Průměrná návštěvnost od roku 1992, kdy začala být sledována přesná statistika návštěvnosti, činí 69 263 osob. Oba naposled uplynulé roky, tedy 2007 a 2008, zaznamenaly oproti roku 2006 mírný pokles.

⁶⁴ Uvedené statistiky návštěvnosti se podařilo získat z těchto zdrojů:
Výročních zpráv památkových objektů, pomocí TIC JH nebo přímo od zaměstnanců jednotlivých institucí

Tabulka 3: Počet cestujících Jindřichohradeckých místních drah v letech 1998 - 2008

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Počet cestujících – motorové vlaky	260 000	265 000	317 000	331 000	344 000	342 600
Počet cestujících – parní vlaky	9 000	11 000	19 000	21 000	24 200	26 531

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Počet cestujících – motorové vlaky	356 400	313 900	344 000	348 500	356 000
Počet cestujících – parní vlaky	24 528	18 120	21 257	30 552	34 000

Z tabulek vyplývá, že jindřichohradecké úzkokolejky právem patří mezi místní vyhledávaná a oblíbená turistická lákadla. Dalo by se říci, že počet zákazníků je každý rok víceméně stabilní, pouze s rozdílem drobných nárůstů či naopak poklesů.

Tabulka 4: Návštěvnost Národního muzea fotografie v letech 2004 – 2008

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Návštěvnost	2 847	2 857	6 659	4 884	3 604

Jak si lze povšimnout v tabulce, nejnavštěvovanějším rokem během existence zmíněného muzea byl rok 2006, jinak se počet návštěvníků pohybuje mezi 3 000 až 4 000.

3.3 Marketingový výzkum⁶⁵

Marketingový výzkum zahrnuje identifikaci, systematické shromažďování a vyhodnocování informací, které vedou k pochopení dané problematiky.

Marketingový výzkum:

- vytváří metody pro sběr informací,
- řídí a uskutečňuje proces sběru dat;

Celý proces realizace marketingového výzkumu zahrnuje více kroků a je vhodné si vytvořit určitý plán/projekt výzkumu.

Na samém počátku je nutné zjistit potřeby, zformulovat určitý problém a stanovit cíl výzkumu. V mém případě se jednalo o potřebu získání informací a názorů od návštěvníků a turistů na území JH. Sběru primárních dat by mělo předcházet obeznámení se s celkovou situací zkoumané problematiky pomocí analýzy sekundárních dat (viz teoretická část).

Následně musíme zvolit správnou metodiku sběru primárních dat a stanovit velikost výzkumného vzorku. V mém výzkumu se přistoupilo k technice osobního dotazování patřící k nejrozšířenějším metodám, která pomohla podchytit informace o motivech, názorech a preferencích oslovených jindřichohradeckých turistů. Prostřednictvím předem sestaveného dotazníku návštěvníci odpovídali na otázky týkající se města JH. Jednalo se o osobní, individuální a monotematický typ dotazování. Aby byly výsledky dotazování spolehlivé a skutečně přínosné, je nutností správně sestavený dotazník. Při využití této metody je také nezbytné, aby respondenti opravdu odpovídali na stejné dotazy v jednotném pořadí a návaznosti a aby byly otázky jasně formulovány a jednoznačně vykládány, neboť i drobná formulační změna může posunout smysl otázky. Velmi důležité je rovněž použití správného slovníku, který musí být dotazovanému srozumitelný a jasný.

Osobní dotazování je ovlivněno též prostředím, kde se dotazování odehrává, stejně tak hraje podstatnou roli denní doba, čas, který je k dispozici, a nejvíce pochopitelně záleží na osobnosti člověka, který odpovídá. V potaz se ale také bere osobnost tazatele. Proto se během mého průzkumu kladl důraz na maximálně neutrální chování, aby nějakým způsobem nebylo ovlivněno myšlení a následné odpovědi oslovených osob. Je též nutné po celou dobu

⁶⁵ Při tvorbě dané kapitoly bylo využito následujících zdrojů:

SVĚTLÍK, J. *Marketing – Cesta k trhu*. 2. vydání: Zlín: EKKA, 1994, str. 47;

VYSEKALOVÁ, J. a KOMÁRKOVÁ, R. *Psychologie reklamy*. 1. vydání: Praha 7: Grada Publishing, 2001, ISBN 80-247-9067-X, str. 42 – 43

rozhovoru udržovat zájem a pozornost jednotlivých respondentů. V této fázi sběru informací byla snaha dobrat se pravdivých a užitečných údajů.

Po samotné realizaci průzkumu následuje třídění, analýza a vhodné a účelné zpracování a vyhodnocení výsledků tohoto výzkumu.

Konečnou fází představují na základě výsledků průzkumu vyvozené závěry a doporučení a nemělo by se zapomínat ani na SWOT analýzu odkrývající silné, slabé stránky zkoumaného objektu, jeho možné příležitosti a ohrožení.

3.3.1 Řízený rozhovor

Za účelem získání nových důvěryhodných informací byly sjednány schůzky s kompetentními osobami, které jsou zasvěcené do problematiky města JH. Setkání probíhalo formou řízeného rozhovoru a přispělo ke sběru nových údajů a poznatků. O které osoby se jednalo konkrétně? Nejprve se uskutečnil rozhovor se zaměstnankyní městského Informačního centra, dále s odborným pracovníkem Českého statistického úřadu a trojici uzavřel kastelán místního zámku. Mou snahou bylo též vést rozhovor s pověřenou osobou odboru památkové péče, ovšem nikoho takového se bohužel nepodařilo sehnat.

3.3.2 Realizace dotazování

Vyhodnocení získaných informací předcházela osobní rozhovor s respondenty, jejichž počet se vyšplhal na 153. Celkem bylo osloveno 187 lidí, ovšem 34 z nich nebylo ochotno poskytnout potřebné údaje. Do průzkumu byli zařazeni i zahraniční hosté, kteří představovali velice vítaný vzorek při dotazování. Terénní šetření proběhlo na různých místech na území města, ovšem zájem se soustředil zejména na oblasti turisticky vyhledávané, atraktivní a frekventované. Tato kritéria splňuje samozřejmě historické centrum, SHZ, okolí Muzea Jindřichohradecka, rušná Panská ulice, apod. Byl použit náhodný výběr osob, který je maximálně objektivní. Průzkum byl rozvrhnut do několika měsíců, a sice:

- duben, květen 2008 (začátek turistické sezóny),
- červen, červenec, srpen 2008 (hlavní turistická sezóna),
- září, říjen 2008 (končící turistická sezóna);

V jarních měsících bylo vyplněno 25 % dotazníků, v letním období vzhledem k probíhající turistické sezóně se pochopitelně podařilo do průzkumu zapojit nejvíce osob, a to 55 %, a v závěrečné etapě se povedlo získat vyjádření od 20 % návštěvníků.

Šetření se uskutečnilo různé dny v týdnu, i když největší podíl má sobota a neděle.

Dotazník tvořilo celkem 15 otázek, z nichž byla následně během vyhodnocování jedna zaměřující se na jindřichohradecké a okolní atraktivity kvůli lepší srozumitelnosti a

přehlednosti rozdělena do dvou samostatných. V dotazníku se vyskytovalo více typů otázek (otevřené, polootevřené a uzavřené). Každý dotazník byl vytištěn na samostatný list velikosti A4 a byl vyplňován průměrně 5 minut.

3.3.3 Interpretace údajů

V této fázi bylo nezbytné provést analýzu, uspořádat a vyhodnotit údaje uvedené respondenty. Výstupy z dotazníkového šetření byly tedy převedeny do grafů a tabulek, které dosažené výsledky znázorňují jasně, výstižně a přehledně a samozřejmě obsahují i procentuální vyjádření jednotlivých odpovědí. K těmto grafickým a tabulkovým souborům byly dále zpracovány vysvětlující poznámky.

Čeho mělo být docíleno v rámci dotazníkového šetření? Aby bylo možno na základě sdělených informací určit profil typického návštěvníka JH, odhalující jeho charakteristiku.

3.3.4 Souhrnná zpráva a závěry

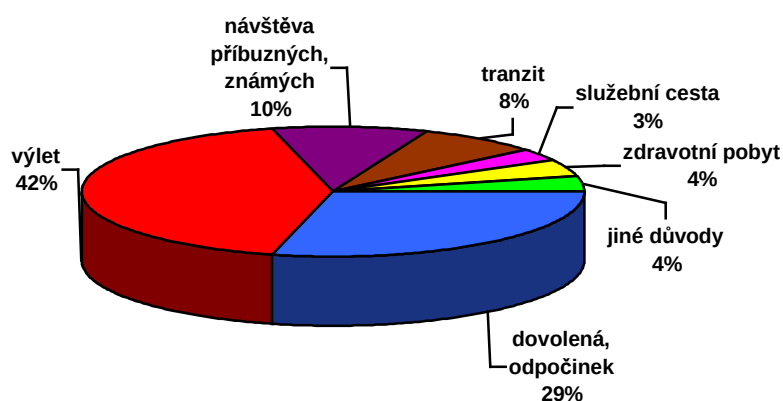
V závěrečné části jsou prezentovány poznatky z výzkumu v patřičné, srozumitelné, jasné a souvislé formě tak, aby byly pochopeny všemi čtenáři.

3.4 Výsledky marketingového výzkumu

Veškeré zde uvedené grafy i tabulky jsou výsledkem mé vlastní práce, pokud není uvedeno jinak.

1. Jaký je hlavní důvod Vaší návštěvy?

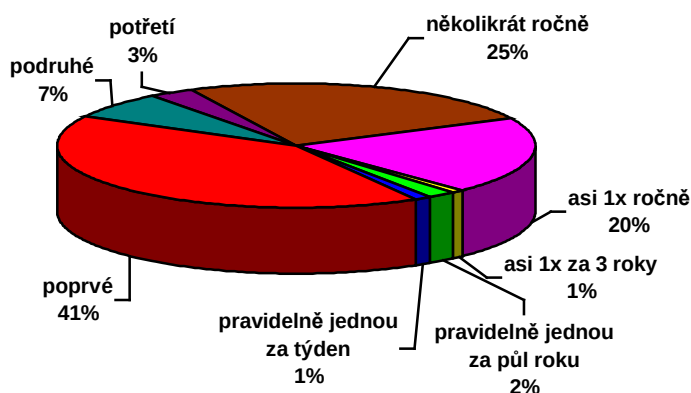
Graf 1: Hlavní důvod návštěvy

Na úvodní otázku, co vedlo respondenty k návštěvě právě tohoto památkami proslaveného města, bezmála polovina oslovených odpověděla, že si vyjela na výlet. Čas na dovolenou/odpočinek v tomto turisticky vyhledávaném městě/oblasti si udělá 29 % ze všech 153 dotázaných. Návštěvu příbuzných/známých s prohlídkou daného města spojilo 10 % vytipovaných lidí. Následující skupina 8 procent městem pouze projíždí, za účelem služební cesty přijely do Jindřichova Hradce 3 % osob vyplňujících dotazník. 4 % respondentů pojala zdejší pobyt jako zdravotní. U zbývajících 4 % byly zaznamenány důvody jako poznávání památek/města, nákupy či sportovní záležitosti.

2. Jak často navštěvujete toto město?

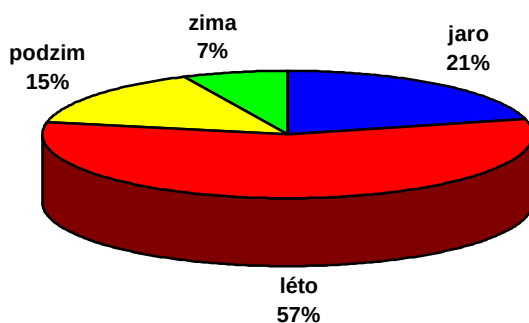
Graf 2: Četnost návštěv

Nejpočetnější skupinu zastupují turisté, kteří do JH zavítali poprvé, a to celých 41 %. Tento fakt nám potvrzuje neutuchající zájem o město, přijíždí neustále noví a noví lidé. Dále se oslovení nejvíce přikláněli k možnosti několikrát ročně. K této odpovědi se vyslovilo 25 % jedinců. Jen o pár procent méně byla ohodnocena odpověď asi 1x ročně. Varianta podruhé vyhovovala 7 procentům dotázaných výletníků. Potřetí se podívaly do zmíněného města 3 % respondentů. Asi 1x za 3 roky se do JH vrací 1 % lidí, s nimiž byl průzkum prováděn. 2 % uvažují o opakované návštěvě pravidelně jednou za půl roku a pravidelně jednou za týden uvedlo chybějící 1 % oslovených.

3. Ve kterém ročním období do tohoto města zpravidla zavítáte?

Graf 3: Roční období

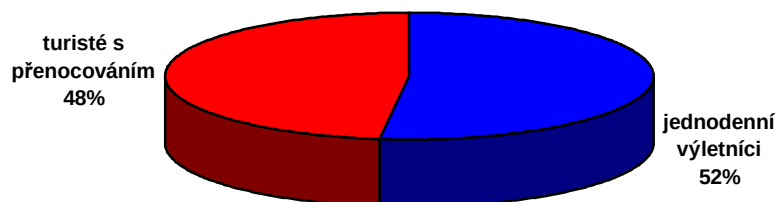

Graf viz výše asi nepřekvapí výsledkem, že větší polovina turistů tráví svůj čas v JH v hlavní turistické sezóně, tedy v letním období roku. 21 procentům dotázaných se jeví jako nejvhodnější jarní prohlídka města a jeho neodmyslitelných pamětihodností či přílehlého

okolí. Dle mého názoru zde podstatnou roli hraje skutečnost, že mnoho lidí využívá teprve začínající turistické sezóny a s tím související ne tolik přelidněná centra měst a zejména nižší návštěvnost cenných památkových objektů. V těsné návaznosti na jaro skončil ve výzkumu podzim. Ve zmíněné roční době je situace podobná jako na jaře, tedy návštěvníci, jimž nesvědčí velké davy lidí, volí raději tuto část roku, pouze s tím rozdílem, že turistická sezóna se naopak chýlí ke konci. Posledních 7 % patří zimě. Tato možnost byla zaškrtnuta převážně v souvislosti se služební cestou, tranzitem nebo zimním sportem.

4. Jak dlouho se tentokrát zdržíte v tomto městě?

Graf 4: Délka pobytu ve městě/regionu

Z grafu je patrný podíl jednodenních a vícedenních turistů JH, tedy s mírným náskokem 4 procent mají převahu jednodenní výletníci. Skupinu tvoří převážně lidé, kteří přijeli z okolních měst či krajů a nechtějí se zdržet přes noc, a také lidé, kteří městem pouze projíždí nebo jež k návštěvě JH vedly služební povinnosti.

Tabulka 5: Kolik hodin (bez přenocování) se tentokrát zdržíte v tomto městě?

1 hod.	2 hod.	3 hod.	4 hod.	5 hod.	6 a více hod.
3 %	7 %	17 %	23 %	25 %	25 %

Tabulka nám říká, že lidé nevyužívající ubytovacích služeb stráví v JH nejvíce 5 hodin a 6 a více hodin. Součtem zmíněných dvou kategorií, tedy 25 % + 25 %, nám vyjde polovina turistů, kteří nepřijeli do města jen „na otočku“. Prohlédnou si město, projdou se, samozřejmě do programu zahrnou i návštěvu hodnotných historických staveb, posilní se vydatným chutným jídlem, někteří jednodenní výlet spojí i s nejrůznějšími nákupy. Výrazného poklesu oproti předešlým dvěma se nedočkala ani varianta čtyřhodinová. Relativně dobrých výsledků dosáhla i odpověď 3 hodiny. Pod 10 % zaznamenaly časové údaje 1 a 2 hodiny. Tyto možnosti podpořili víceméně jen tranzitní hosté či osoby zavítavší do JH kvůli důležitým pracovním zakázkám.

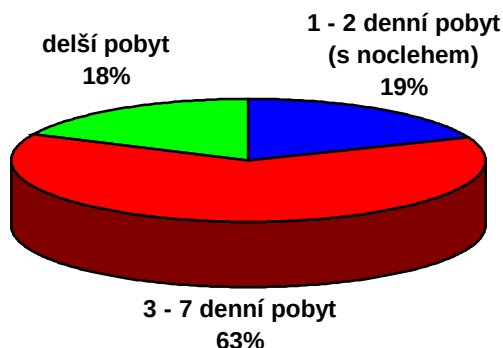
Tabulka 6: Kolik dnů se tentokrát zdržíte v tomto městě (popř. regionu)?

1 – 2 dny (s noclehem)	3 – 7 dnů	delší pobyt
51 %	36 %	13 %

Ve skladbě vícedenních turistů převažují ti, kteří zůstali v JH 1 – 2 dny včetně noclehu. Z této skupiny drtivá většina uvedla, že JH sice hodnotí jako krásné a památkové město oplývající svou slavnou historií a kouzlem, ale během své rekreace se rádi přesouvají z jednoho místa na jiné a poznají tak více destinací. Lidí, kteří se kladně vyjádřili k prostřední variantě, tedy k pobytu ve městě trvajícím 3 – 7 dnů, bylo 36 %. Jako 3. možnost se nabízel delší pobyt, který zvolilo 13 % respondentů. Toto odpověď zaškrtovali zejména lidé, kteří zde pobývali na delší návštěvě u příbuzných/známých či rekreanti, kteří si zařídili delší jak týdenní dovolenou a vyhovuje jim setrvat na jednom místě.

5. Jak dlouho se tentokrát zdržíte v České republice (pouze pro cizince)?

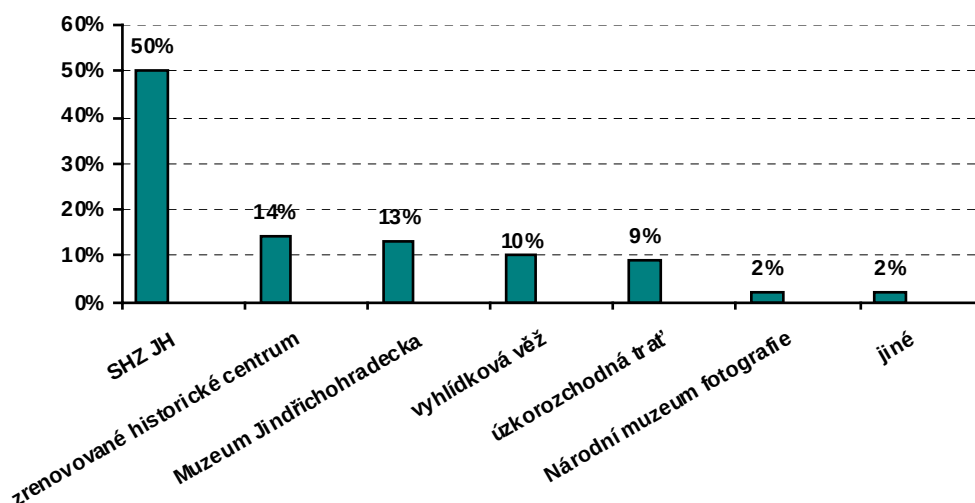
Graf 5: Doba strávená v České republice (pouze zahraniční hosté)

Žádný z turistů jiné národnosti nenapsal, že by do naší země přicestoval v rozmezí 1 dne bez noclehu. Z poskytnutých údajů samotných cizinců vyplývá, že na pobyt v ČR si vyhraní nejčastěji 3 – 7 dní. Dále se zahraniční návštěvníci přikláněli k možnosti 1 – 2 denního pobytu s noclehem. Takto zodpovězené otázky vedou k závěru, že Česká republika nebyla jejich přímým záměrem a mohli využít např. jen zdejšího mezipřístání a poté pokračovat do cílové země. Poslední nabídka, delší pobyt přesahující 1 týden, získala pouze o 1 % méně a byla uvedena v 18 % případech.

6. Co hodláte v Jindřichově Hradci navštívit a nebo jste již navštívili?

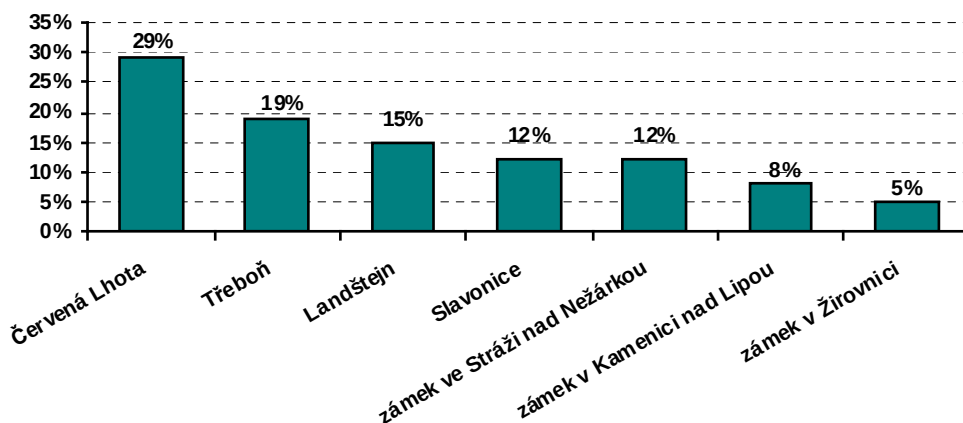
Graf 6: Nejvyhledávanější jindřichohradecké zajímavosti

Tento výsledek se dal čekat. První příčku s 50 procenty pozitivních odpovědí s přehledem uhájil SHZ. Druhý shodný počet procent si spravedlivě rozdělily ostatní jistě neméně přitažlivé památky nacházející se na území města. U 14 % spolupracujících občanů byl zaznamenán zvýšený zájem o shlédnutí zrekonstruovaného historického centra, kde si turisté mohou udělat radost koupí pěkného suvenýru či si dopřát vynikající pokrm v jedné z mnoha tamějších restauračních zařízení a v horkém letním období se svlažit pro Čechy tolik typickým nápojem, osvěžujícím pivem. Jen o 1 % méně lidí se chystá vypravit do Muzea Jindřichohradecka, kde je přitahují zejména unikátní Krýzovy jesličky. Jak uvádí dalších 10 %, prý si nenechá ujít jedinečný pohled z městské vyhlídkové věže přimykající ke kostelu Nanebevzetí Panny Marie. Technickou raritu neodmyslitelně spjatou s JH, známé úzkokolejky, zmínilo 9 % respondentů. NMF bylo oceněno 2 %, nejspíš se ještě tolik nedostalo do povědomí široké veřejnosti. A kvůli čemu vyrazily do JH zbývající 2 % oslovených? Jedno z nich sem zavítalo za nákupy a poslední procento motivovala k návštěvě města sportovní zařízení.

7. Co hodláte v okolí Jindřichova Hradce navštívit a nebo jste již navštívili?

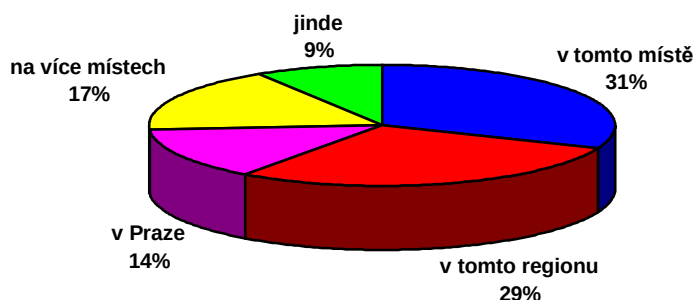
Graf 7: Nejlákavější turistické atraktivity v okolí města JH

Jak napovídá graf výše, 29 % z lidí ochotných věnovat mi pár minut svého času na zodpovězení otázek obsažených v dotazníku mělo v úmyslu shlédnout či již shlédlo renesanční pohádkový zámek Červená Lhota usazený na malé skále uprostřed rybníka. Jako následující se umístilo lázněmi proslavené město Třeboň s renesančním zámekem, souborem renesančních a barokních měšťanských domů na náměstí a mnohými dalšími historickými skvosty, u kterého vyslovilo přání poznat ho 19 % respondentů. Pokračujeme slavným mohutným románským hradem Landštejn nacházejícím se na trojmezí Čech, Moravy a Rakouska, u něhož bylo zaznamenáno 15 % kladných přikývnutí. Vynechat výlet do Slavonic, které byly nominovány na seznam světového dědictví UNESCO a pro svůj překrásný a ojedinělý soubor goticko - renesančních památek se staly MPR, nemohlo 12 % dotázaných. Totožný počet oslovených inklinoval k návštěvě zámku ve Stráži nad Nežárkou, proslaveného díky zdejšímu pobytu slavné pěvkyně Emy Destinnové. Na předposlední pozici zařadili respondenti pozdně klasicistní zámek v Kamenici nad Lipou otevřený po rekonstrukci roku 2004, který nabízí expozice dvou muzejních institucí: Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a kamenického Městského muzea. Jednotlivé části se věnují historii objektu i města, vystaveny jsou též hračky a železné kované umělecké předměty, program doplňují krátkodobé výstavy. Nejméně procent bylo přisouzeno opět zámku s velkostatkem a sýpkou, tentokrát stojícímu v Žirovnici. Objekt tyčící se na skalnatém ostrohu nad tamějším Hutním rybníkem je historickým majetkem města. V prostorách zámku je umístěno také městské muzeum s expozicí věnovanou perleťářství.

8. Pokud jste přijeli na více dnů, kde jste ubytováni?

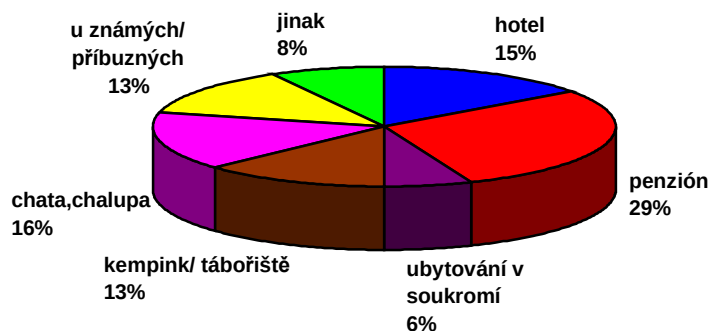
Graf 8 : Místo ubytování

Když byla lidem, kteří měli tamější pobyt spjatý s přenocováním, položena otázka, na jakém místě jsou ubytováni, dostalo se nejvíce souhlasných reakcí variantě v tomto místě. Nese to s sebou výhodu, že turisté mají „při ruce“ místní atraktivitu, veškerá zdejší zařízení, veškerý servis. Tento typ návštěvníků ubytovaných přímo v JH často vyjíždí z městského ruchu do okolní krásné krajiny plné lesů a vodních ploch lákajících ke koupání. Dále se s největším počtem hlasů setkala možnost v tomto regionu. Lidé ubytovaní mimo město sice získávají výhodu čistého a klidného životního prostředí bez hluku, ovšem za pamětihodnostmi či jinými nutnými záležitostmi musí dojíždět do města. Z celkového počtu 153 oslovených lidí se rozhodlo 14 % pro odpověď v našem hlavním městě. Nezanedbatelné množství procent, konkrétně 17, představují dotázaní preferující ubytování na více místech. Nejméně procent při vyhodnocení dotazníků vyšlo u varianty jinde.

9. Pokud zde budete nocovat, v jakém zařízení to převážně bude?

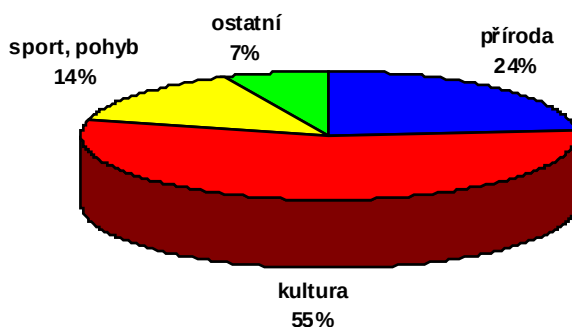
Graf 9: Kategorie ubytovacích zařízení

Jaké závěry lze vyvodit z otázky č. 9? Nutno přiznat, že u této otázky panovala veliká zvědavost, jak dopadne „souboj“ jednotlivých zařízení poskytujících ubytování. S náskokem téměř poloviny procent se do popředí dostal penzion, který volilo celých 29 % lidí. Jako druhá nejčastější padla dotázaným do oka varianta chata, chalupa. Respondenti si buď užívali rekreaci na vlastní chatě, chalupě nebo si ji od majitele na určitou dobu pronajali. Hotelu se dostalo patnácti procentní podpory. Zde ale nutno podotknout, že u tohoto ubytovacího podniku bylo očekáváno více získaných procent. 13 % lidí se během dovolené zabydlelo u známých/příbuzných. Stejnému množství vytipovaných lidí vyhovují noclehy pod stanem, v karavanu či chatce. K 8 % oslovených jedinců nepasovala žádná z nabízených možností, protože byli ubytováni jinak. Pouze 6 % vyhledává ubytování v soukromí.

10. Jaké byly Vaše priority při výběru tohoto regionu?

Graf 10: Priority při výběru regionu

Díky této otázce se došlo ke zjištění, co přesně respondenty lákalo do daného regionu. K dispozici byly 4 hlavní priority zaměřené na jednotlivá témata, a sice příroda, kultura, sport a ostatní. Graf znázorňuje, že do zmíněného regionu jezdí lidé hlavně za kulturou. Zaškrtnlo ji přes polovinu spolupracujících jedinců. Pro 24 % byla motivací zdejší harmonická příroda. Pro dalších 14 % oslovených je důležitou součástí dovolené sport, pohyb. Ale ani odpověď ostatní se nesešla se zanedbatelným počtem procent (přesně 7 %).

Tabulka 7: Příroda jako priorita regionu

Příroda			
čisté životní prostředí	klidné prostředí bez hluku	lesy, krajina	vodní plochy a toky
4 %	5 %	8 %	7 %

Co se týče přírody, nejvíce lidí se přiklání k možnosti lesy, krajina. O pouhé 1 % méně vykazuje odpověď vodní plochy a toky, což je pochopitelně zejména v létě nenahraditelná výhoda jihovýchodního regionu. Dostatek hlasů si dle mého mínění zasloužila i varianta klidné prostředí bez hluku – ne každý snadno podlehne čilému městskému ruchu. Stejně důležité je samozřejmě také čisté životní prostředí, i když obdrželo nejméně procent.

Tabulka 8: Kultura jako priorita regionu

kultura		
historická města a památky	dobře vybavená zařízení pro turisty	kulturní akce a zábava
41 %	3 %	11 %

V otázce zabývající se kulturou lidé viditelně volili ponejvíce nabídku historická města a památky. 9 % z nich uvítá nejrůznější kulturní akce a zábavu. Zbýlá procenta přísluší možnosti dobře vybavená zařízení pro turisty.

Tabulka 9: Sport jako priorita regionu

sport, pohyb		
výkonnostní sport	rekreační sport, turistika	aktivní rekreace
2 %	8 %	4 %

8 % respondentů zahrnuje do programu na své dovolené rekreační sport a turistiku. 4 % oslovených vnímá svou dovolenou jako aktivní rekreaci. Výkonnostní sport zde provozovala chybějící 2 % lidí.

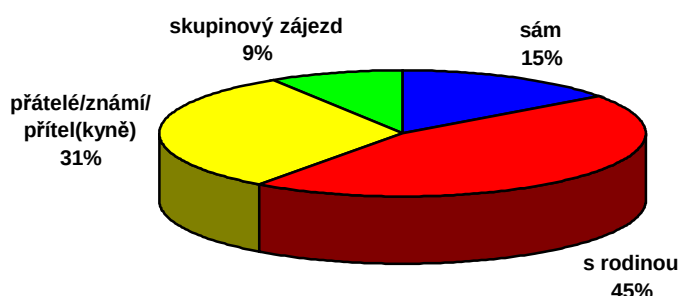
Tabulka 10: Ostatní priority

ostatní		
pracovní důvody	soukromé důvody	jiné
2 %	4 %	1 %

Dotázané, kteří zvolili z výběru priorit variantu „ostatní“, vedly k tomuto rozhodnutí především soukromé důvody. Několikrát byla označena i odpověď, že za návštěvou regionu stojí pracovní záležitosti. Jiné důvody byly příčinou příjezdu do regionu u 1 % lidí.

10. Jak cestujete?

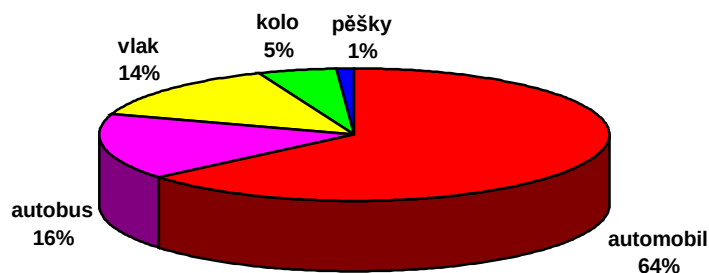
Graf 11: S kým cestujete?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaký typ jsou oslovení lidé – zda samotářský, rodinný či společenský. Nejvíce dotázaných, a to bezmála polovina, preferuje dovolenou s rodinou. Zde tvořily podstatnou část rodiny s dětmi. Relativně velké procento respondentů je zvyklé prožít dovolenou se svými přáteli/známými či jen s partnery. Individuálního založení je 15 % z celého průzkumu. Převážná většina vytipovaných jedinců si cestu organizuje sama, proto pouze 9 % hlasů obdržela možnost skupinového zájezdu.

11. Jaký dopravní prostředek jste použil (a)?

Graf 12: Druh dopravního prostředku

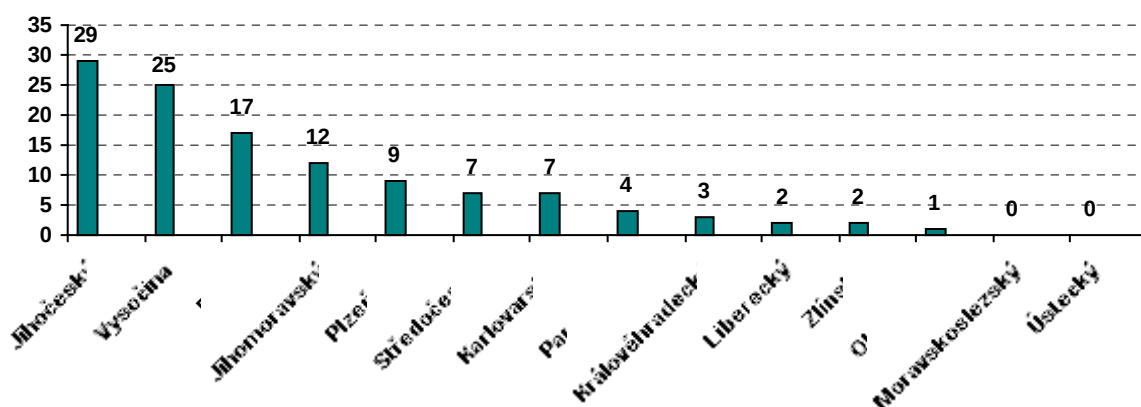

Do JH více jak polovina ze všech oslovených jedinců přicestovala osobním automobilem. Je to logické, protože tento způsob dopravy je nejpraktičtější a nemusíme být odkázáni na jednotlivé jízdní řády. Ovšem má i své stinné stránky a právě v diskutovaném JH si řidiči často stěžují na nepřehledné a nedostatečné značení a ukazatele nebo velký problém nastává při zaparkování. 2. nejpočetnější skupina čítající 16 % kladných odpovědí dala přednost variantě jízda autobusem. Tato možnost byla uváděna převážně lidmi, kteří nepřijeli zdaleka. Na 3. příčku se prosadil vlak. 5 % respondentů – sportovců dorazilo do města na kole. Není divu, vždyť okolní krajina je k cyklistickým výletům jako stvořená. Rozsáhlá síť

vybudovaných cyklostezek tento fakt ještě utvrzuje. Scházející 1 % zastupují „pěšáci“, kteří pojali výlet do města formou procházky.

12. Jste ochoten uvést konkrétní místo Vašeho trvalého bydliště (buď město, či kraj nebo část státu, ve kterém bydlíte)?

Graf 13: Místo bydliště podle krajů

Z poskytnutých údajů vyplynulo, že JH představuje turistický cíl v první řadě pro obyvatele Jihočeského kraje. Z celkových 118 tuzemských respondentů zmíněný kraj zastupovalo 29 lidí. Následuje kraj Vysočina s počtem 25 osob. Z Prahy pochází 17 oslovených jedinců. Z Jihomoravského kraje přicestovalo 12 lidí, z Plzeňského 9 a ze Středočeského shodně s Karlovarským 7. Pardubický kraj byl reprezentován 4 zástupci, z Královéhradeckého kraje dorazili 3 obyvatelé a totožný počet 2 osob byl zaznamenán u Libereckého a Zlínského kraje. Olomoucký kraj byl zmíněn pouze v jednom případě. Moravskoslezský kraj společně s Ústeckým nebyly vůbec uvedeny.

13. Odhadněte vzdálenost z místa Vašeho bydliště do tohoto místa?

Tabulka 11: Vzdálenost od místa trvalého bydliště

do 10 km	9
11 – 50 km	23
51 – 100 km	22
101 – 200 km	50
201 – 400 km	24
401 – 800 km	4
801 – 1200 km	12
1201 – 1600 km	1
1601 – 2000 km	0
2001 – 3000 km	0
3001 – 5000 km	1
5001 a více	7

Přibližně 1/3 ze všech spolupracujících lidí má místo trvalého bydliště ve vzdálenosti od JH 101 – 200 km, 24 osob muselo urazit 201 – 400 km, 23 lidí přicestovalo ze vzdálenosti 11 – 50 km, rozmezí 51 – 100 km bylo zaznamenáno u 22 jedinců, nejbližší, čili do 10 km, to mělo 9 dotázaných, počet 12 oslovených lidí přísluší ke vzdálenosti 801 – 1200 km, 7 lidí muselo podstoupit cestu dlouhou 5001 a více km, 4 z celkového počtu respondentů překonali vzdálenost 401 – 800 km, 1 člověk urazil 1201 – 1600 km a 3001 – 5000 km bylo uvedeno také od 1 osoby.

14. Kolik peněz průměrně vydáte na osobu a den v Kč (bez cestovních výloh)?

Tabulka 12: Průměrné výdaje na osobu/den za ubytování

do 100	101 – 400	401 – 700	701 – 1000	1001 – 1300	nad 1300
9 %	51 %	24 %	9 %	7 %	0 %

V této otázce se oslovení lidé nejvíce přikláněli k možnosti odpovědi 101 – 400 Kč, a to přesně polovina s 1 % navíc z celkových 153 respondentů. Částku do 100 Kč je v tomto případě ochotno zaplatit 9 % dotázaných, shodný počet lidí označil také kategorii 701 – 1000 Kč. Variantu 401 – 700 Kč zvolilo 24 % a zbylých 7 % vytipovaných návštěvníků uvedlo

jako svou odpověď částku v rozmezí 1001 – 1300 Kč. Možnost nad 1300 Kč zde vůbec nebyla využita.

Ze zjištěných údajů vyplývá, že jindřichohradecký turista utratil za ubytování průměrně 426 Kč.

Tabulka 13: Průměrné výdaje na osobu/den za stravování

do 100	101 – 400	401 – 700	701 – 1000	1001 – 1300	nad 1300
18 %	53 %	21 %	5 %	2 %	1 %

Co se týče útraty za stravování na osobu/den, 1. místo jasně zaujímá kategorie 101 – 400 Kč. Tuto odpověď si vybrala z celkového počtu 153 lidí více jak polovina. Na 2. místo se dostala s 21 procenty varianta 401 – 700 Kč, jen o pár procent méně (přesně 18 %) bylo zaznamenáno u sumy do 100 Kč. Další z nabídek, 701 – 1000 Kč, byla zaškrtnuta 5 procenty respondentů. K následující možné odpovědi, tedy 1001 – 1300 Kč, se vyslovila 2 % dotázaných jedinců a pouhému 1 procentu vyhovovala částka nad 1300 Kč.

Z tabulky je možné odhadnout, že návštěvník byl ochoten vydat za stravování průměrně 345 Kč.

Tabulka 14: Průměrné vedlejší výdaje/nákupy na osobu/den

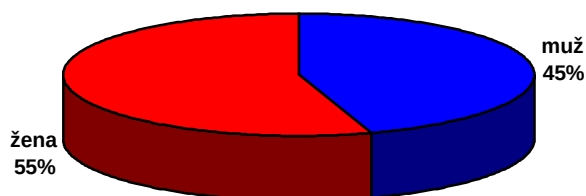
do 100	101 – 400	401 – 700	701 – 1000	1001 – 1300	nad 1300
26 %	44 %	16 %	6 %	5 %	3 %

V této tabulce jsou uvedeny zjištěné údaje o vedlejších výdajích/nákupch na osobu/den, kde stejně jako v předchozích dvou tabulkách u ubytování a stravování byla osloveným turistům nejvíce blízká možnost 101 – 400 Kč. Tu označila necelá polovina, konkrétně 44 % lidí z celého průzkumu. Následuje útrata do 100 Kč s 26 procenty kladných odpovědí. Dále se umístila cifra v rozmezí 401 – 700 Kč. Takto odpovědělo 16 % výletníků, kteří vyplňovali dotazník. Kategorie těsně pod 1000 Kč (701 – 1000 Kč) se líbila 6 procentům dotázaných, se ztrátou 1 procenta zaujímá předposlední místo varianta 1001 – 1300 Kč a konečnou uváděnou sumu nad 1300 Kč ocenila 3 % respondentů.

Z údajů uvedených v tabulce lze odvodit, že vedlejší výdaje účastníka CR se pohybují průměrně kolem 372 Kč.

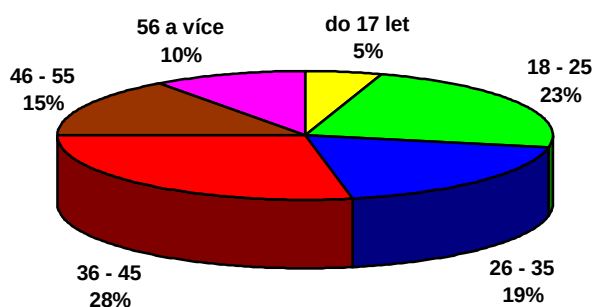
15. Demografická hlediska

Graf 14: Pohlaví respondentů

Během prováděného marketingového šetření bylo náhodným výběrem osloveno 55 % osob ženského pohlaví a o 10 % méně mužského pohlaví.

Graf 15: Věkové kategorie

Z grafu je patrné, že největší počet osob, který se podílel na vyplnění dotazníků, je ve věku 36 – 45 let. Druhou nejpočetnější skupinu představují lidé blízcí mému věku, čili 18 – 25 let. 19 % respondentů zastupuje skupinu ve věkovém rozmezí 26 – 35 let. Také velké procento 46 – 55 letých občanů bylo ochotno spolupracovat. Ani „důchodová“ skupina není zahanbená, dotazník byl vyplněn od 10 % z nich. Pouze 5 % uvedlo svůj věk do 17 let.

Průměrný věk návštěvníka se pohybuje kolem 36 let.

Graf 16: Vzdělání respondentů

Jak lze rozpoznat z grafu, v JH byla oslovena největší část turistů se získaným středoškolským vzděláním. Takových bylo dokonce přes polovinu. 29 % návštěvníků se může pochlubit vysokoškolským titulem a chybějících 15 % dosáhlo základního vzdělání nebo vyučnického listu.

Tabulka 15: Stát trvalého bydliště

ČR	Holandsko	Rakousko	Německo	USA	Slovensko	Jiný
77 %	7 %	4 %	3 %	3 %	2 %	4 %

Jak vyplývá z uvedené tabulky, převážnou část jindřichohradeckých návštěvníků tvořili tuzemští turisté. Nejpočetnější skupinu zahraničních hostů, která byla při náhodném výběru oslovena, zastupují Holanďané, následováni rakouskými občany. Do JH přicestovali též němečtí a američtí turisté. Také naši východní sousedé, obyvatelé Slovenska, si přijeli prohlédnout krásy tohoto malebného jihočeského města a v kolonce „jiný“ byly jako nejčastější odpovědi uvedeny státy Francie, Velká Británie, Rusko, Japonsko.

3.4.1 Profil návštěvníka Jindřichova Hradce

Dle výsledků, které vyplynuly po zpracování získaných údajů, lze sestavit profil průměrného turisty města JH, který vypadá následovně: jedná se o ženu české národnosti ve věkové kategorii 36 – 45 let, která dosáhla středoškolského vzdělání. Typický návštěvník Jindřichova Hradce se zde ocitl poprvé a důvodem byl výlet v letním období. Přicestoval osobním automobilem za doprovodu své rodiny a nejvíce ho lákaly místní historické chlouby (poznávací turistika), čili jindřichohradecký klenot v podobě SHZ a zrekonstruované historické centrum, kde se pokochal pohledem na barokní sousoší a měšťanské domy v jedné části s podloubím, které představují nesmírné památkové bohatství města. Na památku si koupil symbolický suvenýr a dopřál si dobré jídlo v některém z restauračních zařízení. Z okolních pamětihodností projevil největší zájem o návštěvu romantického zámku Červená Lhota. Pokud pojal výlet pouze jako jednodenní záležitost bez přenocování, setrval ve městě 5 nebo 6 a více hodin. Pokud se rozhodl pro přenocování, preferoval penzion a hodlal zde strávit většinou jen jednu noc. Na osobu/den do ubytování investoval 101 – 400 Kč, shodnou částku byl ochoten vydat za stravování i nákupy. Jeho bydliště se nachází ve vzdálenosti 101 – 200 km, lze tedy vyvodit, že přijel z místního či sousedských krajů.

Díky výzkumu lze dojít ke zjištění, že roční počet návštěvníků Jindřichova Hradce se pohybuje kolem 145 600, z toho lze stanovit denní průměrný počet na 399 turistů. Z poskytnutých údajů se dá také spočítat turistická atraktivita destinace, jejíž hodnota je 868.

Pro výpočet atraktivity byl použit následující vzorec:

$$\text{atraktivita turistické destinace} = d * n * f / 1000$$

d = průměrná vzdálenost místa trvalého bydliště od destinace

n = průměrný počet návštěvníků a turistů za den v daném regionu

f = průměrný počet dnů strávených v destinaci

3.4.2 SWOT analýza⁶⁶

Analýza SWOT (z anglického **S**trength – **W**eaknesses – **O**pportunities – **T**hreats, tj. Silné stránky – Slabé stránky – Příležitosti – Hrozby) je standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, upřímná, výstižná a objektivní charakteristika současných předností a slabin zkoumaného objektu (v tomto případě tedy města Jindřichův Hradec) a posouzení možných budoucích příležitostí a ohrožení jeho rozvoje.

Akcentováním silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení.

Analýza je aktuální po omezenou dobu, neboť podléhá vývoji v závislosti na ekonomickém a společenském rozvoji města, regionu i celé země.

Silné stránky	Slabé stránky
➤ Přírodní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu v podobě krásné, harmonické a neporušené přírody ➤ Bohaté kulturně historické dědictví (jedinečnost MPR, ve které jsou na poměrně malém prostoru koncentrovány architektonické památky mimořádné kulturní hodnoty) ➤ Kulturní tradice města, pestrá nabídka tradičních kulturních, zábavních a sportovních akcí ➤ Město leží na historické obchodní cestě v poloviční vzdálenosti mezi Prahou a Vídní v blízkosti Česko – rakouské státní hranice ➤ Zvyšující se kvalita služeb v ČR	➤ Nedostatečný městský informační, orientační a navigační systém (ukazatele, značky, upoutávky, orientační plány, názvy ulic,...) ➤ Nedostatečná lůžková kapacita pro hromadné zájezdy v zařízeních nižší kategorie v průběhu celého roku ➤ Nízká úroveň hostinců na vesnicích ➤ Nízká kvalita životního prostředí v centru památkové rezervace způsobená exhalacemi a hlukem z automobilové dopravy a působením dalších zdrojů znečištění

⁶⁶ <http://sprm.nmm.cz/?p=36>

➤ Existující rozsah silniční a železniční sítě ➤ Existence letiště i úzkokolejek ➤ Město je sídlem mnoha úřadů, organizací a kapitálových institucí a přirozeným správním centrem ➤ Univerzitní vzdělání na fakultě managementu VŠE v Praze ➤ Poměrně dobře rozvinutý ekonomický potenciál orientovaný na lehkou výrobu, obchod a služby ➤ Turistické, cyklistické a naučné stezky v regionu, jejich napojení na národní sít' turist. stezek a na mezinárodní cyklistické stezky ➤ Možnosti pro investigativní turistiku a agroturistiku ➤ Spolupráce podnikatelů v cestovním ruchu v rámci Cechu ubytovatelů ➤ Dostatečný podíl lesů, bohatá nabídka pro lov a rybolov ➤ Vesnice s poměrně zachovalou lidovou architekturou a památkami uměleckého řemesla ➤ Dostatek volných ploch pro rozvoj venkovských sídel ➤ Tradiční místní výrobky a produkce – vyhlášená česká gastronomie, české pivo, rybářské speciality ➤ Existence a činnost Informačního střediska	➤ Nevyhovující technický stav nemovitostí využitelných pro rozvoj CR ➤ Nedostatek parkovacích míst v centru, příliš velký počet volného a časově neomezeného stání ➤ Nutnost specializace restauračních zařízení např. na zvěřinová jídla ➤ Chybějící komplexní celoregionální systém nabídky atraktivit a služeb ➤ Potřeba vybavení turistických a cykloturistických tras (značení, odpočívadla) ➤ Malá sít' udržovaných zimních běžeckých tras ➤ Nedostatek finančních prostředků na investice, propagace ➤ Nedostatečná znalost cizího jazyka ➤ Rušení autobusových spojů ➤ Malý prostor (limity území) pro bytovou zástavbu ve městě
--	---

Příležitosti	Ohrožení
➤ Při územním plánování sladit ochranu přírodovědně významných území s požadavky na rozvoj města a jeho místních částí ➤ Budování aktivní spolupráce se subjekty v oblasti CR, společná realizace aktivit ➤ Využití volných prostor ve městě k vybudování nebo obnově sportovišť, zeleně, dětských koutků,... ➤ Strategická poloha města na hranici s Rakouskem ➤ Využití možnosti čerpání finančních prostředků z programů ČR a EU ➤ Vhodné uzpůsobení vodních ploch k rekreaci ➤ Využití České Kanady pro agroturistiku ve spojitosti s úzkokolejkou ➤ Využití potenciálu města pro rozvoj kongresové turistiky ➤ Pokračující kvalitní a cílená propagace města, účast na veletrzích cestovního ruchu ➤ Tvorba produktů (kompletních „balíčků“ služeb - doprava, ubytování, stravování, pobytový program) pro různé cílové skupiny ➤ Příležitosti ke spolupráci města se soukromým sektorem poskytujícím služby v CR (hotely, restaurace, obchody se suvenýry, provozovatelé sportovišť, koupališť,...)	➤ Omezování a snižování státních finančních prostředků určených pro město z Programu regenerace městských památkových rezervací a zón a s tím spojené malé investice, chybějící inovace či údržba ➤ Chybějící a nepříliš kvalitní zeleň snižuje působivý obraz MPR JH ➤ Zhoršování technického stavu u některých nemovitých kulturních památek či dalších objektů památkového zájmu ➤ Nutnost kooperace a propojenost všech subjektů působících v oblasti CR ➤ Nedostatečně flexibilní prezentace a propagace města ➤ Nutnost zvelebení turistických a cykloturistických tras vedoucích přes město ➤ Blízkost Jaderné elektrárny Temelín ➤ Zvyšující se nezaměstnanost a s tím související nepříznivá ekonomická situace v rámci současné finanční krize ➤ Zvýšení počtu stěhování mladých vysokoškolsky vzdělaných lidí z města ➤ Zhoršování věkových poměrů – stárnutí populace

➤ Podpora vytváření internetových prezentací ubytovatelů a jiných subjektů v CR ➤ Pokračování a udržení tradičních akcí, vytváření nových zajímavých a netradičních programů pro návštěvníky města ➤ Zvýšení bezpečnosti a průjezdnosti městem pro cyklisty, zkvalitnění zázemí stávajících cyklotras a turistických stezek (značení,...) ➤ Vybudování chybějících ubytovacích zařízení pro méně náročnou klientelu ve městě a jeho okolí ➤ Budování bezbariérových přístupů na veřejných prostranstvích a ve veřejných budovách ve městě	
---	--

3.4.3 Návrhy opatření ke zlepšení nabídky

Město JH, o kterém pojednává tato BP, patří mezi nejkrásnější česká města. Město bohaté svou historií, kulturními a stavebně historickými památkami láká svým půvabem každoročně tisíce návštěvníků. Turistická přitažlivost místa je dokreslena harmonickou přírodou města i okolí. Cestovní ruch v JH, potažmo v celém regionu, lze tedy považovat za nepostradatelný hospodářský článek, v jehož rámci lidé nacházejí různá pracovní uplatnění a logicky přispívá ke zlepšení situace města/regionu po finanční stránce.

Město by mělo usilovat o vytvoření komplexního systému nabídky atraktivit a služeb, což povede ke zvýšení prestiže místa, turista zde nebude nic postrádat a především bude mít dobrou motivaci se sem navracet i v budoucnu a propagovat JH v dobrém slova smyslu. Město by se mělo připravit na všestranné požadavky turistů, protože ne všichni návštěvníci se spokojí s dostatečnou historicko – kulturní základnou. Pravdou zůstává, že ve výčtu tamějších historických objektů i tradičních každoročních kulturních událostí setkávajících se s širokou oblibou veřejnosti, nemůže konkurovat Jindřichovu Hradci kdejaké české město. Ovšem velká část do zdejších krajin zavítavších osob má díky krásné přírodě svou dovolenou spojenou s aktivním pohybem a i když region disponuje dostatečně rozvětvenou sítí turistických i cyklistických stezek, je nutné tuto „přednost“ opatřit vhodnými značeními a doplnit odpočinkovými místy s možností občerstvení. To zajistí uvítá každý příjemně unavený cyklista či pěší turista. Dle mého mínění by také prospělo vytvořit bezpečnou síť cyklotras vedoucí přímo městem, tím by se dosáhlo zvýšení bezpečnosti a ochrany občanů i návštěvníků holdujících tomuto populárnímu sportu.

Jak je vidno z výsledků průzkumu, největší podíl na návštěvnosti místa má logicky jarní a letní část roku, což vede k závěrům, že by se měly začít podporovat také aktivity ve zbývajících dvou ročních obdobích, tedy např. rozšířit počet udržovaných zimních běžeckých tras, snažit se využít možností ke sjezdovému lyžování a děti by určitě byly šťastné za existenci sáňkařské dráhy. Vzhledem ke skutečnosti, že SHZ v JH lze považovat za nejpopulárnější místní turistické lákadlo, by nebylo marné zaměřit se na něj i v zimním období a zprovoznit zimní prohlídkovou trasu na tomto zámku. Pochopitelně by nebyl zaznamenán takový zájem o zmíněnou památku jako v hlavní turistické sezóně, ale mohlo by to napomoci alespoň částečnému oživení turistického ruchu ve městě v chladné době roku.

A protože k dovolené patří také odpočinek, je podporováno zřízení relaxačního a rekondičního centra v prostorách Grand hotelu na náměstí Míru. Určitě by v zájmu zákazníků nebylo na škodu vybudovat více takovýchto regeneračních center, kde by se člověk oprostil

od všech starostí a uvolnil se a mohlo by se to i pozitivně podepsat na zvýšení příjezdů lidí do tohoto místa.

Návrhem na zlepšení stávající situace by také mohlo být otevření moderního nákupního centra, kde zákazník nalezne obrovské množství různorodého zboží na jednom místě, a předpokládá se, že naprostá většina dětí by nepohrdla vyžitím v zábavním parku.

Určitě je nasnadě omezit přemíru asijských obchodů nevhodně umístěných v historickém jádru města a přilehlých ulicích. Jejich počet by se měl korigovat.

Městu by dle mého uvážení prospěl větší počet zařízení poskytujících nenáročné a levnější ubytování (např. pro studenty) během celého roku.

Celkovou spokojenost turistů s danou destinací výrazně ovlivňuje samozřejmě i četnost, úroveň, nabídka a různorodost pohostinských podniků. Napomohlo by vystavět více specializovaných restaurací zaměřených např. na zvěřinová jídla, mořské plody, někteří lidé jsou zastánci vegetariánské nebo zdravé stravy, apod. Zejména hostince na vesnicích by měly pozdvihnout svou úroveň, např. by nebylo od věci zlepšit a zmodernizovat interiéry (vybavení, celkový vzhled).

Také profesionální a příjemné vystupování personálu má jistě kladný dopad na celkovou image místa, ovšem bohužel ne pokaždé tomu tak opravdu je.

Stále častěji se projevuje i absence jazykové vybavenosti, ať už ve sféře služeb či kterékoli jiné, proto by bylo dobré zavést určitá školení nebo jazykové kurzy pro zaměstnance, a to alespoň v těch oblastech, ve kterých je tento nedostatek nejvíce zřetelný.

A jaké připomínky se týkají dopravní situace v dané destinaci? Vedení města by se mělo zabývat v první řadě problematikou neuspokojivého parkování, především v historickém centru JH. Určitě by měly vést kroky k omezení počtu parkovacích míst na náměstí Míru, protože můj osobní pocit je, že kazí estetický a působivý vzhled a dobrý dojem z tohoto historického prostranství a spíše by se měly hledat jiné vhodné stávající prostory, kde by parkoviště posloužilo svému účelu a nepůsobilo spíše jako negativní jev. Účastníci CR by zajisté také ocenili, pokud by město udělalo krok vpřed k zajištění lepší orientace města a okolí, protože byly zaznamenány názory, že JH disponuje nedostatečným navigačním a orientačním systémem, tudíž by bylo přínosem nainstalování většího počtu orientačních map či pomocných ukazatelů.

Aby si destinace zajistila stálou klientelu a samozřejmě přilákala další nové turisty, vyžaduje překvapovat návštěvníky neustálými inovacemi a neokoukanými novinkami ve všech oblastech CR.

4 Souhrn a závěry

Cílem předkládané bakalářské práce bylo sestavit a posoudit profil typického návštěvníka a turistu malebného jihočeského města Jindřichův Hradec, zjistit, jaké důvody ho vedly k návštěvě města, jak často a ve kterém ročním období zpravidla zavítá do této destinace, jakou dobu zde hodlá strávit, které místní či okolní památky se chystá shlédnout, jaký typ ubytovacího zařízení preferuje, zda – li cestuje bez doprovodu nebo ve více lidech, jakým způsobem se dopravil do Jindřichova Hradce či v jaké vzdálenosti se nachází místo jeho bydliště od zkoumaného města. K dalším cílům této práce patřilo odhadnout ekonomické přínosy vyplývající z návštěvy průměrného turistu Jindřichova Hradce a stanovit atraktivitu města jako turistické destinace.

Zpracování této práce si vyžadovalo sběr primárních údajů (dotazníkové šetření mezi návštěvníky města) i sekundárních dat (infrastruktura cestovního ruchu ve městě, statistiky návštěvnosti jednotlivých atraktivit, dostupné statistiky cestovního ruchu pro daný region, atd.). Sběr primárních dat se uskutečnil na základě marketingového výzkumu formou osobního dotazování dle předem sestaveného dotazníku.

Dospělo se k následujícím závěrům:

- nejvíce lidí, konkrétně 42 %, přijelo do města na výlet, 29 % respondentů zvolilo Jindřichův Hradec za místo své dovolené či odpočinku,
- 41 % oslovených osob zavítalo do dané lokality poprvé, 7 % podruhé, 25 % dotázaných se sem podívá několikrát ročně a 20 % asi jednou ročně,
- Jindřichův Hradec je turisty nejčastěji vyhledáván v létě, takto odpovědělo celých 57 %, následuje jaro s 21 %,
- 52 % ze všech návštěvníků města představují jednodenní výletníci, zbytek, tedy 48 %, zastupují turisté s přenocováním,
- Češi i cizinci setrvají ve městě průměrně 5,5 hodiny, pokud mají pobyt spojený s noclehem, stráví zde průměrně 4 dny,
- zahraniční hosté se zdrží v České republice průměrně 5 dní,
- přesně polovina respondentů uvedla, že za největší turistickou atraktivitu považují hrad a zámek, návštěvu zrenovovaného historického centra si nenechá ujít 14 % účastníků cestovního ruchu, Muzeum Jindřichohradecka láká 13 % dotázaných, pohled na město z vyhlídkové věže si dopřeje 10 % a jízda vláčkem po známé úzkokolejce přitahuje 9 % oslovených lidí,

- z okolních historických pamětihodností se 29 % respondentů chystalo shlédnout pohádkový zámek Červená Lhota, 19 % se vyslovilo k návštěvě lázeňského města Třeboň, 15 % uvedlo, že mají zájem vidět zříceninu Landštejn a 12 % si přálo navštívit Slavonice, čili MPR a zároveň památku zapsanou na seznam světového dědictví UNESCO, stejně jako zámek ve Stráži nad Nežárkou,
- z celkových 153 dotázaných tvoří skupinu turistů s přenocováním 73 osob, z toho 31 % se ubytovalo v Jindřichově Hradci, 29 % v Jihočeském regionu a Prahu si jako místo přenocování vybralo 14 % oslovených jedinců,
- k přenocování v penzionu inklinovalo 29 % respondentů, chatu/chalupu obývalo během svého pobytu 16 % dotázaných a hotel upřednostnilo 15 %,
- pro 55 % účastníků cestovního ruchu hrála podstatnou roli při volbě tohoto regionu kultura, 24 % lidí motivovala příroda, 14 % dorazilo za účelem sportu a zbývajících 7 % vedly k návštěvě jiné důvody,
- téměř polovina respondentů přicestovala se svou rodinou, 31 % v doprovodu svých přátel a 15 % samo,
- velká část dotázaných (64 %) použila k dopravení se do Jindřichova Hradce osobní automobil, 16 % přicestovalo autobusem a 14 procentům vyhovuje jízda vlakem,
- z celkových 153 respondentů bylo ochotno spolupracovat 118 Čechů, z toho jich 29 pochází z Jihočeského kraje, 25 lidí má trvalé bydliště na Vysočině, dále bylo osloveno 17 obyvatel našeho hlavního města, Jihomoravský kraj zastupuje 12 osob a Plzeňský kraj je reprezentován 9 oslovenými jedinci,
- průměrná vzdálenost, kterou návštěvníci města urazili z místa svého trvalého bydliště, činí 562 km,
- do ubytovacích služeb jsou respondenti ochotni investovat za osobu/den průměrně 426 Kč, za stravování utratí v průměru 345 Kč, účastníci cestovního ruchu také uvedli, že do vedlejších výdajů/nákupů vynaloží denně průměrně částku 372 Kč,
- větší polovinu dotázaných tvořilo ženské pohlaví,
- průměrný věk turisty byl 36 let,
- více jak polovina dotázaných dosáhla středoškolského vzdělání, vysokoškolský titul byl zaznamenán u 29 % jedinců, zbýající část představuje osoby se základním vzděláním či vyučením v oboru,
- celkem bylo vyplněno 153 dotazníků, z toho 35 zahraničními hosty, nejpočetnější skupinu cizinců tvořili Holanďané (10 lidí), následování Rakušany (6 občanů), Německo i USA byly zastoupeny 5 svými státními příslušníky;

5 Seznam použité literatury

Odborná literatura

- 1) DOLEŽALOVÁ, J. *Tajemné stezky Jižní Čechy*. 1. vydání: Praha 6: Regia, 2003, ISBN 80-86367-33-9
- 2) HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. 1. vydání: Praha: Fortuna, 2006, ISBN: 80-7168-9483
- 3) CHARVÁTOVÁ, E. *Jindřichův Hradec*. 1. vydání: Praha: Odeon, 1974
- 4) KOCOUREK, J. *Český atlas – Jižní Čechy*. 1. vydání: Praha 1: Freytag & Berndt, 2004, ISBN: 80-7316-159-1
- 5) SVĚTLÍK, J. *Marketing – Cesta k trhu*. 2. vydání: Zlín: EKKA, 1994
- 6) VYSEKALOVÁ, J. a KOMÁRKOVÁ, R. *Psychologie reklamy*. 1. vydání: Praha 7: Grada Publishing, 2001, ISBN: 80-247-9067-X

Ostatní prameny

- 1) Výroční zpráva o činnosti za rok 2007, Územní odborné pracoviště NPÚ v ČB
- 2) Výroční zpráva 2001 – 2008, Muzeum Jindřichohradecka
- 3) Program rozvoje města Jindřichův Hradec, 2003
- 4) Zpráva o činnosti za rok 2007, NPÚ v Českých Budějovicích
- 5) Výroční zpráva 1998 – 2007, JHMD

Internetové zdroje

- 1) Historie cestovního ruchu [online]. c2004-2008 [cit. 2009-04-18].
Dostupné na WWW: <http://www.ptejteseknihovny.cz/>
- 2) Pojem cestovní ruch [online]. c1999-2009 [cit. 2009-04-18].
Dostupné na WWW: <http://www.cestovni-ruch.cz/>
- 3) Zákon o státní památkové péči [online]. c2003-2009 [cit. 2009-04-20].
Dostupné na WWW: <http://www.npu.cz/>
- 4) Program regenerace MPR [online]. c2007 [cit. 2009-04-19].
Dostupné na WWW: <http://www.mkcr.cz/>
- 5) Jihočeský kraj [online]. c2005 [cit. 2009-03-23].
Dostupné na WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/>

- 6) Informace o Jihočeském kraji [online]. c2009 [cit. 2009-04-08].
Dostupné na WWW: <http://cs.wikipedia.org/>
- 7) Město Jindřichův Hradec a jeho památky [online]. c2007 [cit. 2009-03-09].
Dostupné na WWW: <http://www.jh.cz/cz.html>
- 8) Aeroklub Jindřichův Hradec [online]. c2008 [cit. 2009-03-11].
Dostupné na WWW: <http://www.letani.cz/>
- 9) Regionální rada regionu soudržnosti [online]. c2007 [cit. 2009-03-23].
Dostupné na WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/>
- 10) Fondy EU [online]. c2007 [cit. 2009-03-23].
Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>
- 11) Jihočeská centrála cestovního ruchu [online]. c2005-2009 [cit. 2009-03-23].
Dostupné na WWW: <http://www.jccr.cz/>
- 12) Svaz měst a obcí Jihočeského kraje [online]. c2006 [cit. 2009-03-23].
Dostupné na WWW: <http://www.smojk.cz/>
- 13) Regionální rozvojová agentura jižních Čech [online]. c2008 [cit. 2009-03-23].
Dostupné na WWW: <http://www.rera.cz/>
- 14) Česká inspirace [online]. c2001-2009 [cit. 2009-04-05].
Dostupné na WWW: <http://www.czech-inspiration.cz/>
- 15) Nadace partnerství [online]. c2008 [cit. 2009-04-05].
Dostupné na WWW: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/>
- 16) Greenways Praha – Vídeň [online]. c2006 [cit. 2009-04-05].
Dostupné na WWW: <http://www.prahawien.greenways.info/>
- 17) Jindřichohradecké místní dráhy [online]. c2008 [cit. 2009-03-15].
Dostupné na WWW: <http://www.jhmd.cz/index.htm>
- 18) Česká Kanada [online]. c2003 – 2008 [cit. 2009-04-25].
Dostupné na WWW: <http://www.novadomus.cz/>
- 19) Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec [online]. c2008 [cit. 2009-04-09].
Dostupné na WWW: <http://www.zamek-jindrichuvhradec.eu/>
- 20) Muzeum Jindřichohradecka [online]. c2009 [cit. 2009-04-08].
Dostupné na WWW: <http://www.mjh.cz/>
- 21) Národní muzeum fotografie [online]. c2009 [cit. 2009-04-07].
Dostupné na WWW: <http://www.nmf.cz/>
- 22) Landfrasova vila [online]. c2007-2009 [cit. 2009-03-15].
Dostupné na WWW: <http://www.slavnevily.cz/>

- 23) Langrův dům [online]. c2008 [cit. 2009-03-16].
Dostupné na WWW: <http://www.langruv-dum.cz/>
- 24) Gobelínka v JH [online]. c1996-2009 [cit. 2009-04-03].
Dostupné na WWW: <http://www.radio.cz/>
- 25) Hotel Concertino [online]. c2008 [cit. 2009-03-20].
Dostupné na WWW: <http://www.concertino.cz/>
- 26) Hotel Frankův Dvůr [online]. c2008 [cit. 2009-03-20].
Dostupné na WWW: <http://www.accommodationinczech.com/>
- 27) Hotel Grand [online]. c2008 [cit. 2009-03-20].
Dostupné na WWW: <http://www.hotel-grand.cs-ubytovani.eu/>
- 28) Hotel Bílá paní [online]. c2008 [cit. 2009-03-20].
Dostupné na WWW: <http://www.hotelbilapani.cz/>
- 29) Hotel Perla [online]. c2008 [cit. 2009-03-20].
Dostupné na WWW: <http://www.hotelperla.cz/>
- 30) Hotel Vajgar [online]. c2002-2008 [cit. 2009-03-20].
Dostupné na WWW: <http://www.hotel-vajgar.cz/>
- 31) Statistické údaje [online]. c2009 [cit. 2009-04-22].
Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/>
- 32) SWOT analýza [online]. c2008 [cit. 2009-04-27].
Dostupné na WWW: <http://sprm.nmnm.cz/>

Použitý propagační materiál

- 1) Propagační materiál: *Česká inspirace aneb inspirační víkendy*. Informační středisko Jindřichův Hradec, 2009
- 2) Propagační materiál: *Malované terče a terčové zbraně*. Muzeum Jindřichohradecka, 2009
- 3) Propagační materiál ČSÚ v Českých Budějovicích, 2007

Seznam obrázků, grafů a tabulek

Obrázek č. 1.....Úzkokolejka JH

Obrázek č. 2.....SHZ JH

Obrázek č. 3..... Muzeum Jindřichohradecka

Obrázek č. 4.....Národní muzeum fotografie

Obrázek č. 5.....Náměstí Míru v JH

Graf č. 1.....Hlavní důvod návštěvy

Graf č. 2.....Četnost návštěv

Graf č. 3.....Roční období

Graf č. 4.....Délka pobytu ve městě/regionu

Graf č. 5.....Doba strávená v ČR (pouze pro cizince)

Graf č. 6.....Nejvyhledávanější zajímavosti v JH

Graf č. 7.....Nejlákavější turistické atraktivity v okolí města JH

Graf č. 8.....Místo ubytování

Graf č. 9.....Kategorie ubytovacích zařízení

Graf č. 10.....Priority při výběru regionu

Graf č. 11.....S kým cestujete?

Graf č. 12.....Druh dopravního prostředku

Graf č. 13.....Místo bydliště podle krajů

Graf č. 14.....Pohlaví respondentů

Graf č. 15.....Věkové kategorie

Graf č. 16.....Vzdělání respondentů

Tabulka č. 1.....Návštěvnost Státního hradu a zámku v Jindřichově Hradci

Tabulka č. 2.....Návštěvnost Muzea Jindřichohradecka v letech 2002 – 2008

Tabulka č. 3.....Počet cestujících Jindřichohradeckých místních drah v letech 1998 – 2008

Tabulka č. 4.....Návštěvnost Národního muzea fotografie v letech 2004 – 2008

Tabulka č. 5.....Kolik hodin (bez přenocování) se tentokrát zdržíte v tomto městě?

Tabulka č. 6.....Kolik dnů se tentokrát zdržíte v tomto městě (popř. regionu)?

Tabulka č. 7.....Příroda jako priorita regionu

Tabulka č. 8.....Kultura jako priorita regionu

Tabulka č. 9.....Kultura jako priorita regionu

Tabulka č. 10.....Ostatní priority

Tabulka č. 11.....Vzdálenost od místa trvalého bydliště

Tabulka č. 12.....Průměrné výdaje na osobu/den za ubytování

Tabulka č. 13.....Průměrné výdaje na osobu/den za stravování

Tabulka č. 14.....Průměrné vedlejší výdaje/nákupy na osobu/den

Tabulka č. 15.....Stát trvalého bydliště

Přílohy

Příloha č. 1.....	Otevírací doba SHZ JH
Příloha č. 2.....	Vstupné na SHZ JH
Příloha č. 3.....	Otevírací doba Muzea Jindřichohradecka
Příloha č. 4.....	Vstupné do Muzea Jindřichohradecka
Příloha č. 5.....	Otevírací doba NMF
Příloha č. 6.....	Vstupné do NMF
Příloha č. 7.....	Dotazník v českém jazyce
Příloha č. 8.....	Dotazník v anglickém jazyce
Příloha č. 9.....	Dotazník v německém jazyce

Příloha č. 1

Otevírací doba SHZ v JH

Trasa A, Adamovo stavení	Provozní doba (otevřeno denně kromě pondělí)
duben a říjen	10:00 - 16:00
květen a září	10:00 - 17:00
červen až srpen	9:00 - 17:30

Trasa B, Gotický hrad	Provozní doba (otevřeno denně kromě pondělí)
duben a říjen	zavřeno
květen a září	10:00 - 17:00 jen soboty a neděle
červen až srpen	9:00 - 17:15

Trasa C, Aptarmány 19. století a Rondel	Provozní doba (otevřeno denně kromě PO)
duben a říjen	zavřeno
květen a září	zavřeno
červen až srpen	9:00 - 17:15

Černá věž	Provozní doba (otevřeno denně kromě PO)
duben a říjen	zavřeno
květen a září	10:00 - 16:00 jen soboty, neděle a svátky
červen až srpen	10:00 - 16:30

Příloha č. 2

Vstupné na SHZ JH

Český výklad:

	Děti (od 6 let), studenti, ZTP	Dospělí	Senioři	Rodinné vstupné
Trasa A: Adamovo stavení	50 Kč	100 Kč	60 Kč	240 Kč
Trasa B: Gotický hrad	40 Kč	90 Kč	60 Kč	210 Kč
Trasa C: Apartmány a Rondel	40 Kč	90 Kč	60 Kč	210 Kč
Prohlídka trasy A, B, C	100 Kč	220 Kč	150 Kč	500 Kč
Černá věž	20 Kč	25 Kč	25 Kč	60 Kč

S příplatkem za cizojazyčný výklad:

	Děti(od6 let), studenti, ZTP	Dospělí	Senioři	Rodinné vstupné
Trasa A: Adamovo stavení	100 Kč	180 Kč	140 Kč	410 Kč
Trasa B: Gotický hrad	90 Kč	160 Kč	130 Kč	360 Kč
Trasa C: Apartmány a Rondel	90 Kč	160 Kč	130 Kč	360 Kč
Prohlídka trasy A, B, C	200 Kč	390 Kč	300 Kč	880 Kč

Délka prohlídky na 1 okruh cca 45 min.

Zdroj: <http://www.zamek-jindrichuvhradec.eu/>

Příloha č. 3

Otevírací doba Muzea Jindřichohradecka

Otevírací doba – Muzeum		
01. 04. – 06. 01.	denně mimo pondělí	8:30 - 12:00 a 13:00 - 17:00
červen – srpen	denně	8:30 – 12:00 a 13:00 – 17:00

07. 01. až 31. 03. je v muzejních objektech provozní přestávka, expozice jsou v těchto dnech uzavřeny.

Doba prohlídky cca 60 min.

Otevírací doba – Městská vyhlídková věž		
01. 04. – 06. 01.	pouze víkendy	10:00 – 12:00 a 13:00 do 16:00
červen – srpen	denně	10:00 – 12:00 a 13:00 do 16:00

Od 7.1. do 31.3. je věž pro veřejnost uzavřena.

Otevírací doba – Kostel sv. Jana Křtitele		
červenec – srpen	denně	9:00 – 12:00 a 13:00 – 16:30

Mimo tuto dobu je možná prohlídka předem objednaným skupinám.

Zdroj: <http://www.jh.cz/>

Příloha č. 4

Vstupné do Muzea Jindřichohradecka

Vstupné 2009 – Muzeum	
Dospělí	50 Kč
Děti, studenti, senioři, invalidé	30 Kč
Rodinné vstupné	100 Kč
S cizojazyčným výkladem (AJ + NJ)	
Dospělí	70 Kč
Děti do 15 let	50 Kč

Vstupné na výstavy		
Jednotné vstupné	10 Kč	
Školní výstavy, včetně mateřských školek	5 Kč	pedagogický dozor zdarma
Děti do 4 let	zdarma	

Ostatní	
Vstup zdarma	18. 05. Mezinárodní den muzeí
Vánoční sleva	děti do 6 let zdarma

Zdroj: <http://www.pis.cz/>

Příloha č. 5

Otevírací doba Národního muzea fotografie

Otevírací doba NMF	
Denně kromě pondělí	12:00 – 17:00

Zdroj: <http://www.nmf.cz/>

Příloha č. 6

Vstupné do NMF

Vstupné 2009 – NMF	
Plné	60 Kč
Snížené pro studenty, důchodce, děti nad 6 let	30 Kč
Rodinné pro max. 2 dospělé a 2 děti	100 Kč
Vstup pro děti do 6 let, novináře a invalidy	zdarma

Zdroj: <http://www.nmf.cz/>

Příloha č. 7

D O T A Z N Í K ((TYP BP – B)

Pro návštěvníka vybrané destinace (místa, města) – společná část

1) Jaký je hlavní důvod Vaší návštěvy?

dovolená, odpočinek	výlet	návštěva příbuzných, známých	jiné důvody.....
pouze projíždím	služební cesta	zdravotní pobyt, léčení, lázně	

2) Jak často navštěvujete toto město (místo)?

poprvé	podruhé	potřetí	několikrát ročně
asi jednou ročně	asi jednou za tři roky	pravidelně jednou za.....	

3) Ve kterém ročním období do tohoto místa zpravidla zavítáte?

jaro	léto	podzim	zima
------	------	--------	------

4) Jak dlouho se tentokrát zdržíte v tomto městě (místě)?

kolik hodin (bez přenocování).....	kolik dnů
------------------------------------	-----------------

5) Jak dlouho se tentokrát zdržíte v České republice (pouze pro cizince)?

kolik hodin (bez přenocování).....	kolik dnů
------------------------------------	-----------------

6) Co hodláte v tomto městě (místě) nebo jeho okolí navštívit a nebo jste již navštívil?

(každý student doplní podle místa, ve kterém bude provádět průzkum, je důležité pro budoucí odhad počtu tuzemských a zahraničních turistů v daném místě)

Státní hrad a zámek JH	Vyhlídková věž	Úzkorozchodná trať	jiné
Muzeum Jindřichohradecka	Zrenovované historické centrum	Červená Lhota	
Třeboň	Landštejn	Slavonice	Národní muzeum fotografie
Zámek v Kamenici nad Lipou	Zámek v Žirovnici	Zámek ve Stráži nad Nežárkou	

7) Pokud jste zde na více dnů, kde jste ubytován?

v tomto městě	v tomto regionu	v Praze	na více místech	jinde
---------------	-----------------	---------	-----------------	-------

8) Pokud zde budete nocovat, v jakém zařízení to převážně bude?

hotel	ubytování v soukromí	chata, chalupa	jinak
penzión	kempink/tábořiště	u známých/příbuzných	

9) Jaké byly Vaše priority při výběru tohoto regionu ? (uveďte i více odpovědí)

příroda	čisté životní prostředí	klidné prostředí bez hluku	lesy, krajina	vodní plochy a toky
kultura	historická města a památky	dobře vybavená zařízení pro turisty	kulturní akce a zábava	
sport, pohyb	výkonnostní sport	rekreační sport, turistika	aktivní rekreace	
ostatní	pracovní důvody	soukromé důvody	jiné.....	

10) Jak cestujete?

sám	s rodinou nebo přáteli	skupinový zájezd	jinak.....
-----	------------------------	------------------	------------

11) Jaký dopravní prostředek jste použil (a) ? (uveďte jen dopravní prostředek do tohoto města)

osobní automobil/motocykl	autobus	vlak
kolo, lyže	loď	pěšky
jiný způsob přepravy.....		

12) Jste ochoten uvést konkrétní místo Vašeho trvalého bydliště (buď město, či kraj nebo část státu, ve kterém bydlíte?

.....

13) Odhadněte vzdálenost z místa Vašeho bydliště do tohoto místa?

do 10 km	11 až 50 km	51 až 100 km	101 až 200 km
201 až 400 km	401 až 800 km	801 až 1200 km	1201 až 1600 km
1601 až 2000 km	2001 až 3000 km	3001 až 5000 km	5001 a více

14) Kolik peněz průměrně vydáte na osobu a den v Kč (bez cestovních výloh) ?

za ubytování	do 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	nad 1300
za stravování	do 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	nad 1300
vedlejší výdaje/nákupy	do 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	nad 1300

15) Údaje o Vás:

pohlaví	muž	žena					
stát, ve kterém máte trvalé bydliště	Rakousko	Německo	Holandsko	Slovensko	Francie	Polsko	
	jiný, uveďte který.....						
věk	do 17 let	18-25	26-35	36-45	46-55	56 a více	
vzdělání	základní/vyučen		střední		vysokoškolské		

Místo:

Tazatel:

Datum:

Příloha č. 8

QUESTIONNAIRE (TYPE BP – B)

For a visitor of a chosen destination (place, town) – common part

1) What is the main reason of your visit?

holiday, recreation	trip	visit of relatives, friends	other reasons.....
just passing	business trip	health stay, treatment, spa	

2) How often do you visit this town (place)?

first time	second time	third time	several times a year
about once a year	about once in three years	regularly once in	

3) Which season do you usually visit this place in?

4) How long are you going to stay in this time (place) this time?

how many hours (no overnight stay).....	how many days.....
---	--------------------

5) How long are you going to stay in the Czech Republic this time (only for foreigners)?

how many hours (no overnight stay).....	how many days.....
---	--------------------

6) What are you going to visit or have you visited in this town (place) and its environs?

(every student will supplement according to the place where the survey will be done, important for future estimation of the number of domestic and foreign tourists in a given place)

		other

7) If you are here for more days, where are you accommodated?

in this place	in this region	in Prague	in more places	somewhere else.....
---------------	----------------	-----------	----------------	---------------------

8) If you are going to spend the night here, what facility will it mainly be in?

hotel	private accommodation	cottage, weekend house	otherwise
boarding house	camping site	at friends'/relatives'	

9) What were your priorities when choosing this region? (you can choose more options)

<i>nature</i>	clean environment	quiet environment no noise	forests, landscape	water reservoirs, rivers
<i>culture</i>	historical towns, monuments	well-equipped tourist facilities		cultural events and entertainment
<i>sport, activity</i>	performance sport	recreation sport, tourism		active recreation
<i>other</i>	work reasons	private reasons	other.....	

10) How do you travel?

on my own	with family or friends	collective tour	another way.....
-----------	------------------------	-----------------	------------------

11) Which means of transport have you used? (indicate only the means of transport used to this town)

car/motorcycle	bus	train
bicycle, ski	ship	on foot
another means of transport.....		

12) If you will, state the particular place of your permanent residence (either town or region or part of the state you live in).

.....

13) What is the estimated distance from the place of your residence to this place?

within 10 km	11 to 50 km	51 to 100 km	101 to 200 km
201 to 400 km	4001 to 800 km	801 to 1200 km	1201 to 1600 km
1601 to 2000 km	2001 to 3000 km	3001 to 5000 km	5001 and more

14) How much money on average do you spend per caput and day in CZK (without travelling expenses)?

on accommodation	less than 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	over 1300
on food	less than 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	over 1300
incidental expenses/shopping	less than 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	over 1300

15) Your personal details:

sex	male	female					
The state where you have a residence	Austria	Germany	Holland	Slovakia	France	Poland	
	other, state which one.....						
age	up to 17	18-25	26-35	36-45	46-55	56 and more	
education	primary/vocational		secondary		college/university		

Place:

Enquirer:

Date:

Příloha č. 9

U M F R A G E ((BP – B)

Für Besucher der ausgewählten Destination (Ort, Stadt) – gemeinsamer Teil

1) Wie ist der Hauptgrund Ihres Besuchs in dieser Region?

Urlaub, Ruhe	Ausflug	Besuch der Verwandten, Bekannten	andere Gründe.....
ich fahre nur durch	Dienstreise	Gesundheitsaufenthalt, Heilung, Bad	

2) Wie oft besuchen Sie diese Stadt (Ort)?

zum erstenmal	zum zweitenmal	zum drittenmal	mehrmals im Jahr
etwa einmal im Jahr	etwa einmal in 3 Jahren	regelmässig einmal in.....	

3) In welcher Jahreszeit besuchen Sie meistens diesen Ort?

Frühling	Sommer	Herbst	Winter
----------	--------	--------	--------

4) Wie lange bleiben Sie diesesmal in dieser Stadt (Ort)?

wieviel Stunden (ohne Übernachtung).....	wieviel Tage
--	--------------------

5) Wie lange bleiben Sie diesesmal in der Tschechischen Republik (nur für Ausländer)?

wieviel Stunden (ohne Übernachtung).....	wieviel Tage
--	--------------------

6) Was wollen Sie hier oder in der Umgebung besuchen oder haben Sie schon besucht?

7) Falls Sie hier für mehrere Tage sind, wo sind Sie übernachtet?

an Ort und Stelle	in dieser Region	in Prag	an mehreren Stellen	anders
-------------------	------------------	---------	---------------------	--------

8) Wo werden Sie dann überwiegend übernachten?

Hotel	Im Privat	Hütte	anders
Pension	Camp	Bei Bekannten, Verwandten	

9) Was bevorzugten Sie bei der Wahl der Region? (schreiben Sie auch mehrere Antworten)

Natur	Saubere Umwelt	Schöne Umwelt ohne Lärm	Wälder, Landschaft	Wasserflächen
Kultur	Historische Städte und Sehenswürdigkeiten	Gut ausgestattete Einrichtungen für Touristen	Kulturveranstaltungen	
Sport, Bewegung	Leistungssport	Erholungssport	Aktiver Urlaub	
andere	Arbeitsgründe	Privatgründe	andere.....	

10) Wie reisen Sie?

Allein	Mit der Familie oder mit den Freunden	Gruppenausflug	anders.....
--------	---------------------------------------	----------------	-------------

11) Welches Verkehrsmittel haben Sie benutzt? (nur bis zum diesen Ort)

Auto	Bus	Zug
Fahrrad, Ski	Schiff	Zu Fuss
anders.....		

12) Sind Sie bereitwillig Ihr Wohnort zu angeben? (Stadt, Region, Gebiet...)

.....

13) Schätzen Sie die Entfernung aus Ihrem Wohnort?

bis 10 Km	11 bis 50 Km	51 bis 100 Km	101 bis 200 Km
201 bis 400 Km	401 bis 800 Km	801 bis 1200 Km	1201 bis 1600 Km
1601 bis 2000 Km	2001 bis 3000 Km	3001 bis 5000 Km	5001 und mehr Km

14) Wieviel Geld geben Sie durchschnittlich für Person und Tag (ohne Fahrgeld) ?

Für die Unterkunft	bis 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	über 1300
Für die Verpflegung	bis 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	über 1300
Nebenausgaben (Einkäufe)	bis 100	101-400	401-700	701-1000	1001-1300	über 1300

15) **Angaben von Ihnen:**

Geschlecht	Mann	Frau					
Stadt, wo Sie wohnen	Österreich	Deutsch	Holland	Slowakei	Frankreich	Polen	
	anders.....						
Alter	bis 17 Jahre	18-25	26-35	36-45	46-55	56 und mehr	
Ausbildung	Grundschule		Mittelschule		Hochschule		

Ort:

Name:

Datum: